

ΕΣΤΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ
ΑΔΥΡΙΩΤΟΥ
ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘ. _____

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ

1884

[ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ]

ΤΙΜΑΤΑΙ ₪Ρ. 6 - ΔΕΔΕΜΕΝΟΣ ₪Ρ. 8

ενηλ.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μητροπολιτη
ΕΥΛΟΓΙΟΥ ΚΟΥΡΙΛΑ

ΑΘΗΝΗΣ

Γ. ΚΑΣΔΟΝΗΣ, ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Γραφείον της 'Εστίας: 'Επι της Λεωφόρου Πανεπιστημίου, 38.

1884

ΕΤΟΣ ©

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ΙΖ'. 1^η Ἰανουαρίου. ἑκάστ. ἑταρ. καὶ εἰς ἑτήσια—Γραφεῖον Διευθ. Ἐπιτῆς Λογ. Παιδαγωγικῆς 39. 19 Φεβρουαρίου 1881

ΑΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΑΙ

[Μυθεστορία τῆς κυρίας Οὐλιδᾶ (Louisa de la Ramée)
Μεταφρασθεῖς Ἀγγέλου Βλάχου]
Συνέχεια 181 σελ. 103.

Ἰ) κ. Χόλλυ, πρὸς τὴν Λαίδην Σάρτερς.

Διατίθω δὲν ἐρχεσθαι εἰς τὸ Δροῦμδρες; Ἐίνε ἔλοι κατηγανακτημένοι. Δὲν θὰ σὲ ἴδω διόλου, ἀφοῦ θὰ μείνω μόνον ἐδῶ δεκαπέντε ἡμέρας.

Ἢ Λαίδη Σάρτερς, πρὸς τὸν κ. Χόλλυ.

Ἐν Γλένλοχρη.

Λυποῦμαι εὐλαχρινῶς, ἀγαπητέ μου Ἐρρίκε, ὅτι δὲν θὰ σὲ ἴδω, ἀλλὰ δὲν ἠμπορῶ ν' ἀποφασίσω νὰ ἔλθω εἰς τὸ Δροῦμδρες. Ὅταν ὑπεσχέθην νὰ ἔλθω, δὲν ὑπέθετον ὅτι ὁ ταλαιπώρος αὐτός Κίγγλιν θὰ ἔσπινε τὴν αἰκὴν τοῦ αὐτοῦ πλησίον. Ἐνόμιζα, ταύναντιον, ὅτι θὰ ἀνεχώρει νὰ κυνηγήσῃ ἐλέφαντας εἰς τὴν Ἀφρικὴν εἴτε εἰς τὰς Ἰνδίας. Δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ ἐξέλθω τοῦ κήπου, ἀπὸ φόβον νὰ τὸν συναντήσω. Μοῦ εἶνε ἀνυπόφορος ἡ ξέρω, ὡς ἡξέρω, ὅτι εἶνε κέλλιτος νέος, ἀμύπητος διαγωγῆς ἐκτὸς τῶν Παρισίων, ὅπου τὰ ἔθιμα ἐπιτρέπουσιν εἰς τὴν ἀγγλικὴν ἀρετὴν νὰ τὸ ῥίπτῃ ὀλίγον ἔξω. Οὐχ ἦττον οὐδέποτε θὰ συναινέσω νὰ τὸν νυμφευθῶ, ἔστω καὶ διὰ νὰ γείνω μία τῶν δώδεκα δούκισσῶν τοῦ Ἡνωμένου βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἰρλανδίας, πράγμα ἐν τοῦτοις τὸ ὅποιον ὄλοι οἱ φίλοι μου κηρύττουν ὁμοφώνως ὡς τὸ μόνον ἄξιον τῆς ζωῆς. Ἀρκῶμαι εἰς τὴν τύχην μου. Ἐχω ἀληθῶς σχέδιον νὰ ὑπάγω προσεχῶς εἰς μερικὰς ἐπισκέψεις, ἀλλ' ὄχι ἀμέσως. Ἡ Ἐρμιόνη εἶνε ἐδῶ. Φαίνεται κατενθουσιασμένη μ' ἐνὰ τῶν γειτόνων μου, τὸν Ἰωάννην Ἐρβερτ, Βάρδελ, ὅστις ἐπέστρεψε πρὸ μικροῦ ἀπὸ μακρονά, πολὺ μακρονά ταξίδιον εἰς τὸ ἔξωτερικόν. Ἄν ἀρέσκωνται ἀμοιβαίως, κανεὶς δὲν θὰ ἐπικρίνῃ τὴν ἐνωσίν των, διότι, μολοντί εἶνε ἀπλοῦς βαρωνέτος, ἡ οἰκογενεὶα Βάρδελ ἔχει ἀρχαιότητα πολλῶν αἰώνων.

Ἰ) κ. Χόλλυ, πρὸς τὴν Λαίδην Σάρτερς.

Τί θὰ εἴπῃ αὐτός; Ἢ Ἐρμιόνη καὶ ὁ Ἰωάννης—
ΤΟΜΟΣ ΙΖ'.—1881

νης Ἐρβερτ; Σὺ καὶ ὁ ἄλλος; ὄρατον τετραγώνον! Ὡς παρατηρεῖς πολὺ ὀρθῶς, οὐδεὶς θὰ ἔχη νὰ εἴπῃ τὸ παραμικρὸν διὰ τὸν Ἐρβερτ. Ἢ κ. Χόλλυ, πρὸς τὴν ἐπίκληρον γῆρην Καίρνοουρη.

Ἀγαπητὴ θεῖα, ἐπιτρέψατέ μοι νὰ σῆς ἐρωτήσω: ἂν δὲν σῆς εἶνε δυνατόν νὰ πείσῃτε τὴν Ἐρμιόνη, μολοντί δὲν θέλει ν' ἀκούσῃ τὸ Δροῦμδρες— νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς καὶ πρὸς ἄλλους φίλους; Ἡ διαγωγὴ τῆς ἀρχίζει νὰ φαίνεται πολὺ παραδεξοῦς. Ἄν κατ' οὐδένα τρόπον ἐννοεῖ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ Μίλτον, τότε στείλατε σεῖς προσκελήσεις. Προσκελήσατε, πρὸς θεοῦ, νὰ φέρετε ἀντιπερισπασμὸν τινα εἰς τὴν σημερινὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ἐκ παντὸς τρόπου. Θὰ ἠρχόμην μόνος, ἂν δὲν ἦμην ὑποχρεωμένος νὰ εἰρηθῶ εἰς Ῥώμην ἐντὸς ἐξήκοντα ὡρῶν.

Ἢ ἐπίκληρος γῆρην Καίρνοουρη πρὸς τὸν κ. Χόλλυ.

Οὐδεὶς ἀισθάνεται περισσοτέρων ἐμοῦ: ἀγανάκτησιν διὰ τὰς ἐξιοθρηνητάς ἀνοουσίας— ἡ δυνάμην νὰ τὰς ἰσομίσω καὶ πολὺ σκληρότερον— τῆς ἐγγονῆς μου Λαίδης Σάρτερς, ἀλλ' οὐδὲν δύναμαι νὰ πράξω. Εἶνε ἐντελὲς ἀναξάρτητος, καὶ ἡξέρετε πρὸ πολλοῦ ποία εἶνε ἡ ἰσχυρογνωμοσύνη τῆς. Οὐτε εἰς τὸ Κάουεθ ἢ ὑπέγγη, οὔτε θὰ ἐπισκεφθῇ κανένα τῶν φίλων τῆς. Ἐχω λόγους νὰ πιστεύω ὅτι ἂν μείνῃ εἰς Μίλτον, θὰ μείνῃ διότι ἔλασκει ἐπ' αὐτῆς οἰκτρὸν βέλγητρον ἢ συναναστροφὴ τοῦ ἰταλοῦ καλλιτέχου, τὸνόπου ἐκρίνκετε κατ' ἄλλῃλον νὰ στείλατε ἐδῶ. Δὲν ἔχω, ἐννοεῖται, νὰ τὴν μακρῶς διὰ σὺβαρὸν τινα ἀφοσύνην. Σέβεται ἀρετὰ τὴν παρουσίαν μου, καὶ δὲν θὰ με καταστήσῃ, βεβαίως, μάρτυν τοιοῦτων ἀσχημιῶν. Συμβαίνουν ὅμως πράγματα ἐκρυβῆ, καὶ ἡ μεταξὺ αὐτῶν οἰκειότης ἀρχίζει νὰ μοὶ φαίνεται ἐπιλήψιμος τὸν παρακκλεῖ τόρα νὰ γεματῆ μὲν μὲν! Αὐτὸς ἔχει τόσον νουν καὶ τόσον ἀσθημα εὐπρεπέως, ὥστε ν' ἀρνήται, ἀλλ' ἐξ αὐτοῦ ἠμπορεῖτε νὰ κρίνετε ποῦ εὐρισκόμεθα. Τῆς διδάσκει ἰταλικὰ καὶ ὀδικὴν γινώριστε δὲ τίνων ἄλλων πραγμάτων εἶνε συνήθως αὐτὰ τὰ πράγματα πρόδρομοι. Δὲν σῆς ἦτο βεβαίως δυνατόν νὰ προΐδετε, ὅτι ἡ Ἐρμιόνη ἤθελε τόσον λησμονηθῆ, ὥστε νὰ δεῖξῃ συμπα-

Οιαν πρὸς ἕνα νέον, τὸν ὁποῖον ἐστράτευε διὰ τὴν ζωγραφίαν τὴν αἰθουσῶν τῆς ἄλλ' οὐχ ἦττον εἶνε πάντοτε λυπηρὸν ὅτι δὲν ἐπρωτιμῆσατε ἄνθρωπον ὀρίμου ἡλικίας καὶ ὕψους ὀλίγωτερον θελατικῆς. Ἡ κατάσταση αὐτῆ μετὰ ταῦτα καὶ μετὰ σκανδαλλίζει ὅσον δὲν δύναμαι νὰ σὲς ἐκφράσω. Δὲν ἤξεύρω κατὰ γράμμα τί νὰ κάμω. Ἐξ ἀρχῆς εἶχον τὸ προαίσθημα ὅτι ἡ παραδόξος αὐτῆ ἰδέα τοῦ νὰ καλέσῃ ἰταλὸν διὰ τὴν ζωγραφίαν τὴν αἰθουσῶν τοῦ χοροῦ, ἢ ἐπέφερε περιπλοκὴν δυσάρεστον. Ἄν τὴν ἐργασίαν αὐτὴν ἐπεφορτίζοντο καλοὶ καλλιγράφοι, ἢ τὴν ἐξετέλουσαν χωρὶς ἡ Ἐσμέα νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν αἰθουσαν πρὶν τελεῖσθαι. Βεβαιωθῆτε ὅτι μεταχειρισθῆν ἄλλα τὰ ἐπιχειρήματα διὰ τὴν ζωγραφίαν, πόσον ἐπιζήμιον δι' αὐτὴν ἠδύνατο νὰ κατακινήσῃσιν αἱ οἰκειότητες τῆς πρὸς ζῆνον ἄνθρωπον, τοῦ ὁποῖου οὐδὲν ἄλλο ἐκ τοῦ παρελθόντος γνωρίζετε, ἢ μόνον ὅτι ἐξωγράφῃσιν μικρὰν τινὰ πτωχὴν καὶ χωρικὴν ἐκκλησίαν. Ἀναγκάζομαι δὲ νὰ σοῦ ἀβηλαγῶμαι ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν λόγων μου τῆς ἐκείνου ἐντύπων. Κατ' ἀρχὰς ἐβέβαιον, καὶ μ' εἶπεν ὅτι δὲν ἐβλέπε τί ἄπονον εἶχε τὸ νὰ μάθῃ ἰταλικά. Ἐπειτα, κούρασθῆσαί φαίνεται νὰ μ' ἀκούῃ ἐπαναλαμβάνουσαν τὰ ἴδια, μού εἶπε καθάρᾳ, ὅτι τὸ Milton-Bernst εἶνε ἰδικὴ τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ ὁ πύργος τοῦ Staines ἰδικὴ μου, ὡς νὰ εἴλεγε ὅτι καλὰ ἢ ἐκαμνον νὰ ἐπιστρέφω ἐκεῖ. Δὲν ἠμπορεῖτε, καὶ σὲς καὶ ὁ Λόρδος Λανδουδνος νὰ παρεμβῆτε ὡς παρεπίτροποι;

Γ. Γ. Ἀδύνατον εἶνε νὰ γείνη σκέψις περὶ προσκλήσεως ἀνθρώπων, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ Ἐσμέα δὲν ὀ ἀπέστεινε κἄν τὸν λόγον. Διότι μὴ ἀμφισβάζετε ὅτι δὲν ἔστιν ὁμοίωσις ἢ προσκλήθησθαι χωρὶς τὴν συγκατάθεσιν τῆς.

Ο. Κ. Χόλλυς πρὸς τὴν ἐπίκληρον χήραν Καίρνοουραθ. Ἀγαπητῆ μου θεῖα, ἐπιταίσα, τ' ὁμιλοῦμαι, καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ συγχωρήσω τὸν ἐξουτόν μου διὰ τὴν ἀνοησίαν μου. Ἄλλ' ἀφοῦ ἡ Ἐσμέα οὐδέποτε ἕως τῶρα ἐμεινεν εἰς Milton πλέον τῶν τριῶν μηνῶν τοῦ ἔτους, πῶς ἦτο δυνατόν νὰ προῖδω ὅτι τὰ πράγματα ἢ ἐλάμβανον τὴν αὐτὴν τροπὴν; Φοβούμαι ὅτι καὶ ὁ Λανδουδνος καὶ ἐγὼ δὲν ἔχομεν ἄλλην ἐξουσίαν εἰμὴ ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν κτημάτων τῆς. Δὲν ἔστιν ἠδύνατο βεβαίως νὰ τὴν ἐμποδίσωμεν νὰ καλέσῃ εἰς γέμματα ἕνα ζωγράφον, ἀφοῦ καὶ αἱ δύο μᾶς δὲν διατάζομεν νὰ καλῶμεν ζωγράφους εἰς τὴν τράπεζάν μᾶς. Σὲς ἐκαμνοῦσθε τοὺς ζωγράφους ὡς σκουπιτάς τῶν δρόμων ἄλλ' αἱ ἰδέαι αὐταὶ εἶνε ἀπρηγαιώμεναι πλέον σήμερον. τὸ κατ' ἐμὴ δὲν μετὰ πειράζει διόλου τὸ νὰ τὸν καλῆ εἰς γέμματα τετραπῶδες νομίζω τὸ νὰ τὸν καλῆ εἰς γέμματα. Ἦνε δὲ τὸ πρᾶγμα ἰδίως λυπηρὸν διὰ τὸν

πτωχὸν αὐτὸν νέον, ὅστις βεβαίως ἐκ τούτου ἢ ἀποφῆρη. Ὅταν βαρυνθῇ ἢ ἀναγινώσκῃ τὴν Τάσσαν ἢ νὰ παίζῃ μανδολίνον, ἢ ἀπολαύσῃ βεβαίως ἐντὸς εἰκοσιτεσσάρων ὥρων καὶ τὴν ὑπαρξίν αὐτὴν τοῦ καθηγητοῦ τῆς, καὶ ἢ νομίσῃ ὅτι μεγάλη τοῦ εὐτυχία ἢ εἶνε νὰ λάβῃ πεντακοσίας λίρας διὰ τοὺς κόπους του. Νομίζω οὐχ ἦττον ὅτι δὲν ἔχετε πολὺ δίκαιον ἐκαμνοῦσθε ἐπὶ τὸ τραγικώτερον ὄλεον αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν. Αὐτοῦμαι εἰλικρινῶς, σὲς ὁμολογῶ, ὅτι ἐπέτησα κατὰ εἰς τὸ ἐργαστήριον τοῦ Ρέντσου, τὸ ὁποῖον ἄλλως δὲν ἦτο καὶ πολὺ εὐκόλον νὰ εὐρεθῇ, διότι πρέπει ν' ἀναβῆ τις ἐκατόν ἐνενηήκοντα πέντε βραβεία κλίμακος ἀνηφορικῆς ὡς πλοῦτον ἀναβῆσαι καὶ σκοτεινῆς ὡς κλίμακος.

Ἡ ἐπίκληρος χήρα πρὸς τὸν Κ. Χόλλυς.

Γνωρίζω καλλίστα, ἀγαπητῆ μου Ἐρρίκα, ὅτι ὁ κόσμος σὰς ὁ ἐλαφρὸς νομίζει περιττὴν πᾶσαν κοινωνικὴν διακρίσιν καὶ οὐνομάζει σχολαστικότητα πᾶσαν οὐδαμῶν σκέψιν. Ἐν τούτοις, ἂν ἡ λόγδος Λανδουδνος καλεῖ ζωγράφους εἰς τὸ γέμματα, δὲν ἔστιν ἐπιτέρετα βεβαίως εἰς τὰς οὐγατέρας του νὰ τοὺς νυμφευθῶσι. Νομίζω δὲ ἀναγκαῖον νὰ σὲς εἴπω, ὅτι δὲν με φαίνεται διόλου ἀδύνατον νὰ νυμφευθῇ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον ἢ ἐγγονὴ μου, πείσμων καὶ ἀνόητος ὡς εἶνε. Ἢτ' ἦτο καιρὸς, νομίζω, νὰ συγκληθῇ οἰκογενειακὸν συμβούλιον.

Ο. Κ. Χόλλυς πρὸς τὴν ἐπίκληρον χήραν Καίρνοουραθ. Δὲν ἔχομεν εἰς τὴν Ἀγγλίαν οἰκογενειακὰ συμβούλια, τί νὰ κάμωμεν, θεέ μου!

Ἡ ἐπίκληρος χήρα πρὸς τὸν Κ. Χόλλυς.

Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ κατορθώσετε νὰ τὸν ἀπαιτήσῃ ἢ κυβερνήσῃσιν τῆς; εἰς τί ἄλλο χρησιμεύουσιν αἱ περὶ ἐκδόσεως συμβάσεις;

Ο. Κ. Χόλλυς πρὸς τὴν ἐπίκληρον χήραν.

Ἄν δὲν ἐπράξῃ ἄλλο ἐγκλημα, ἐπὶ τίνε λόγῳ νὰ ζητηθῇ ἡ ἐκδόσις τῆς; Ὁ νοῦς μου ἐσταμάτησεν. Γράφω εἰς τὸν Λανδουδνον. Ἔμμαι βεβαίως ὅτι ἢ τρέξῃ εἰς Milton.

Ἡ ἐπίκληρος χήρα πρὸς τὸν Κ. Χόλλυς.

Με παλλῆν μου χαρὰν ἢ ἴδω τὸν Λόρδον Λανδουδνον, καὶ πιστεύω ὅτι ἡ Λαίδη Σάρτερς δὲν ἔστιν ἐπιτέρετα νὰ στρέψῃ τὰ πόδια πρὸς τὸν ἐπίτροπόν τῆς. Ἄλλὰ μὴ λησμονεῖτε, σὲς παρακαλῶ, ὅτι δὲν μετὰ ἐστειλεν αὐτὸς αὐτὸν τὸν κύριον.

Ο. Λόρδος Λανδουδνος, πρὸς τὸν Κ. Χόλλυς.

Ἐν Milton Ernest.

Φιλιππῆ μοι Ἐρρίκα, ἦλθον ἐδῶ ὑπὸ εὐλογίαν τινὰ πρόφασιν, ὡς ἐπιθυμῶ. Μὰ τὴν ζωὴν μου, δὲν βλέπω τί ἠμπορῶ νὰ κάμω. Ἡ γνώμη μου εἶνε, ὅτι ὁ φόβος ἐμώρνε τὴν Τάσσαν. Ἄν ἡ Ἐσμέα ἐρωτεύεται τὸν φίλον σου, κρύπτειται ὀνομαστικῶς. Ὁ νέος αὐτὸς μ' ἀρέσει

πολύ. Ἦνε καλῶς ἀνατετραχημένος ἄνθρωπος καὶ καλλιτέχνης δικαιοκρίτης. Φαίνεται ὅτι τῆς δίδει μαθήματα ὀδικῆς καὶ μανδολίνου, πάντοτε κατὰ τὴν ὥραν τοῦ τείνου, εἰς τὴν αἰθουσῶν τοῦ χοροῦ. Ἦνε εἰς τὰς πέντε τὸν ἄρτιον ἡσυχον ἢ Λαίδη Καίρνοουραθ εἶνε ἕξι φρονῶν. Τῆς εἶπον, ὅτι κατὰ τὴν γνώμην μου τὸ καλλίτερον ἢ ἦτο ν' ἀφήσωμεν τὴν Ἐσμέαν μόνην. Δὲν εἶνε πλέον παιδίον, καὶ ἐκτός τούτου, δὲν μ' ἀρέσκει νὰ τολμᾷ τις νὰ λέγῃ εἰς γυναικῶν, ὅτι δὲν ἔστιν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ εἰς ἕνα ἄνδρα χωρὶς νὰ ἐκτεθῇ εἰς βλαβήματα. Ἡ Ἐσμέα δὲν εἶνε γυνὴ νὰ κινδυνεύσῃ τὴν ἀξιοπρέπειάν τῆς: εἶνε δὲ μᾶλλον τοῦ χαρακτῆρός τῆς νὰ διακαθεσθῇ μετὰ τὸν νέον αὐτόν, ἐφ' ὅσον ἔχει τὸ γόητρον τοῦ νεοφανοῦς, ἐπιταίσα, καὶ νὰ μὴ τὸν συλλογισθῇ πλέον. Ἦνε ὑπερόψωνος ὡς οὐδεὶς τὴν νομίζω δὲ ἀνίκωνον νὰ πρᾶξῃ τι ἀνάξιον τῆς. Καλλίτερον βεβαίως ἢ ἦτο νὰ μὴ τὸν κατοικήσῃ ἐντὸς τοῦ πύργου ἠδύνατο νὰ καταλύσῃ εἰς τὸ χωριόν. Ἄλλὰ, τίνας πάντων ἠδύνατο. Ἄν ἡ Ἐσμέα δὲν ἀναχωρήσῃ πρότερον, ἢ μεταβῆ εἰς Κάνναν. Ἐπιθυμῶ, ὡς ἐπιθυμῶ, νὰ τὴν ἴδω νυμφευομένην τὸν ταλιπάρων Βικ ἄλλ' οὐδεμίαν ἔχει ἐλπιδά. Ἡ Τάσση ἰσχυρίζεται ὅτι ὁ φίλος σου εἶνε τυχοδιώκτης, ἀφιδούργος, οὐ νυμφευόμενος πῶς νὰ γείνη γαμβρός. Ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀνοηταί. Εἰς ἐμὴ φαίνεται πολὺ ἐντιμὸς νέος. Οὐδέποτε δὲ συναινῶ νὰ ἐξέλθῃ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ βραβείου ἐπιζητῆ τοῦτο ἢ Ἐσμέα. Συνομιλοῦν γαλλιστί, μολονότι δὲ δὲν ἔνοσθ πολὺ καλὰ γαλλικά, μού φαίνεται ὅτι πολὺ συχνὰ φιλονεικῶν. Ἡ Ἐσμέα ἐνοσθ τί λέγον, ἄλλὰ δὲν τὸ ἐπαναλαμβάνει, ἢ πανηρά. Ὅπως δὴποτε νομίζω, ὅτι πρέπει ν' ἀπορῶγομεν πᾶσαν ἀνάμειξιν. Ἡ Ἐσμέα δὲν ὑποφέρει χαλινόν, οὐνομάζει τὰς θυγατέρας μου.

Γ. Γ. Ἡ Τάσση ἐπιμένει εἰς τὸν χαλινόν. τί εὐτυχῆς ἡμέρας ἢ ἔζησε μαζί τῆς ὁ μακαρίτης Καίρνοουραθ! Καὶ πῶς, ἀπὸ τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἢ μακαρίζῃ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ὅτι δὲν εἶνε πλέον εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον! Ἄλλοίμονον εἰς αὐτὸν τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἢ ἀπέγῃ νὰ τὸν εὐρη!

Ο. Κ. Χόλλυς πρὸς τὸν Λόρδον Λανδουδνον.

Ἀγαπητῆ μου, σ' εὐχαριστῶ μυριάκις. Πολὺ ἀνευχόμενος τὸ πνεῦμά μου. Ἡ ἀξιοσεβαστος χήρα προλέγει πάντοτε γενικὴν πυρκαϊάν, ὅταν τριβῇ κανεὶς ἐν φωσφόρον ἔστω ἂν τὸ τρίβῃ καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάποδην. Ὁ Ρέντσος εἶνε ἄνθρωπος καλῶς ἀνατετραχημένος, δὲν ἀμφισβάζω. Οἱ πλείστοι τῶν ἰταλῶν ἔχουν ἀρχαῖον εὐγενὲς αἷμα εἰς τὰς φλέβας των, καὶ ὅταν ἀκόμη δὲν εἶνε βεβαίως περὶ τῆς ἀρχαῖας των καταγωγῆς. Ἐμμαι συμφωνώτατος, ὅτι

πρέπει ν' ἀφήσωμεν πλήρη ἐλευθερίαν εἰς τὴν Ἐσμέαν. — Συγχωρήσέ μου αὐτὸ τὸ σβύσισμα. Ἦνω νὰ γράψω ἐκθεσιν περὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ κεννάβεως καὶ ἄλλων ὀμοειδῶν φυτῶν, τὰ ὁποῖα παράγει ὁ τόπος. Ἦνε μᾶλλον προξενικὴ ἐργασία. Οὐδαὶς βεβαίως ἢ τὴν ἀναγκάσῃ ἐν τῷ Ἰπποδρόμῳ τῶν Ἐξωτερικῶν. ἢ μείνη ὀνομαστικῶς εἰς τὰ ἀρχαῖα πεντήκοντα βλαβῆ, καὶ κατὰ τὴν ἢ σταλῇ εἰς τὰ ἀρχαῖα χωρὶς ποτὲ ν' ἀναγκασθῇ. Ἄλλὰ τὸ καλῶν εἶνε καθήκον, καὶ ὅταν ἀκόμη τὸ θερμώτερον δεκτικὸν 43 βαθμοῦς εἰς τὴν αἰσάν. Ἦνε εἰκοσιπέντε Ἀγροῦστου καὶ ὁ δυστυχῆς φίλος σου εἶνε εἰς τὴν Ῥώμην. Ἡ αἰωνία πᾶσι δὲν ὑπάρχει πλέον. Πάντα ἀφανίζονται. Καταπίπτει εἰς κόνιν ὑπὸ τοὺς τραχῆς τῶν ἰπποσιδηροδρόμων, καὶ ἐνώπιον τῶν παντοειδῶν ἐργαλείων καὶ νεωτεριστῶν τῆς σήμερον. Οὐδὲν πλέον ἰερὸν ἀφημέναι εἰς τὴν σημερινὴν αἰών.

Ο. Λόρδος Λανδουδνος, πρὸς τὸν Λόρδον Λανδουδνον.

Ἄρριθε καὶ ἀγαπητῆ μου πᾶτερ, οἱ φιλικὸί σου φόβοι περὶ τῆς ἡσυχίας μου εἶνε τοῦ λοιποῦ περιττοί. Ἡ Λαίδη Σάρτερς ἀναχώρησεν. Λέγεται δὲ ὅτι δὲν ἔστιν ἐπανέληθ, πρὸ τῆς προσεχούς ἀναίξεως. Ἦρ' ὀνομαστικῶς περιττοῦ ἡμερῶν, ἦλθεν ἐδῶ εἰς Λόρδος, τοῦ ὁποῖου δὲν ἐνθυμούμαι, ἄλλὰ καὶ ἂν ἐνθυμώμην δὲν ἔστιν ἐκείνου νὰ γράψω τὸ ὄνομα. Ἦνε εἰς τὸν παρεπιτρώπων τῆς τῆρα ὀνομαστικῶς ὅτι ἀνηλιξ, ἢ ἐξουσίαν τῶν ἐπιτροπῶν αὐτῆς περιορίζεται μόνον εἰς τὰ κτήματα τῆς. Εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἢ ἰδιοκτησία κατέχει πάντοτε τὴν πρώτην θέσιν τόσον καλὰ τὴν ὑπερασπίζουσαν καὶ τὴν φυλάττουσαν ὡς νόμοι διὰ τοὺς ἀπογόνους, ὡστε οὐδεὶς σχεδὸν φαίνεται ὅτι τὴν καρποῦται ἐγτελῶς. Δὲν ἰσχυρίζομαι ἐν τούτοις ὅτι οἱ περιορισμοὶ οὗτοι τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας δὲν συντελοῦσι εἰς τὸ ἐθνικὸν μακαρίων. Ἐμμαι πεπεισμένος ὅτι ἡ Λαίδη Σάρτερς λυπεῖται ὅτι ἀναχώρησεν. Ἐφαίνετο πολὺ ἐνδιαφερομένη εἰς τὰς μελέτας τῆς ὀνομαστικῆς τῆς ἔργα ἀρχαῖα. Ἐνοσθ τῶρα, τί σημαίνει καλὴ ὀδικὴ μέθοδος. Οἱ πρῶτοι καθηγηταὶ τῆς ἐπιπέδου, ὑπόθετω, παλὺ νὰ φανῶν ἀρεστοὶ εἰς νεωρὰν. Λαίδη ἔχουσαν εἰσὸδῆμα πέντε εκατομμυρίων καὶ δὲν ἐτόλμων νὰ τῆς ἐξηγήσωσι, πόσον ἀπικρατήτοι εἶνε ἢ ἀκριβεία καὶ ἢ ἰσορροπία κατὰ τὴν γρήσιν τῶν φυσικῶν τῆς δῶρον. Προφανῶς ἐλυπήθη ἀναχωροῦσα. Μοι τὸ εἶπον εἰλικρινέστατα. Ἄλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναβῆ περισσότερο τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεών τῆς. Αἱ δυστυχῆς αὐταὶ ὑπάρξεις γίνονται ὄνομα τῶν ὑποσχέσεών των. Ὁ Λόρδος μετὰ τὸ τόσον παραδόξον ὄνομα δὲν εἶδεν, ὑπόθετω, εὐχρέστως τὴν οἰκειότητα τῆς Λαίδης Σάρτερς μαζί μου. Ἦνε ἄνθρωπος πολὺ εὐάρεστος εἰς τὰς σχέσεις

του. Έχει βλέμμα διορατικόν και πολλήν λεπτότητα υπό επιφάνειαν τραχύτητας και αδιαφορίας, κλίνας ιδίως χαρακτηρίζουσι τους άγγλους τας μεταχειρίζονται ως πρόσημα, υπό τὸ ὅποιον κρύπτονται ὅ,τι θέλουσιν.

Δὲν ἤξεύρω, ἂν διὰ παιδούς ἢ χλευῆς κατόρθωσεν τὴν Λαίδην Σάρτερς νὰ ἐπισπύσῃ κατὰ ἓνα μῆνα τὰς ἐπιπέσεις, τὰς ὅποιες εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ κάμῃ. Ὅπωςδὴποτε, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, ἐπέτυχεν ὅ,τι ἤθελε, καὶ οὕτως ἀνεχώρησεν κινή πρὸ οὐτῶ ἡμερῶν μετὰ τῆς μητρὸς τῆς. Πόσον κενὴ καὶ σιωπηρὰ εἶνε ἡ μεγάλη αὐτῆ κατοικία! Ἔποτε δὲν παραβάλλεται μετὴν προνοητικῆν ἀγαθήτητα τῆς οὐκὸδεσποίνης μου ὡς πρὸς τὰς διαταγὰς τὰς ὅποιες ἔδωκε διὰ νὰ μετὴν ποιηθῶσι. Δύναμαι γὰρ ἰσπεύω ἢ νὰ ζευγύω εἰς τὴν ἀμαξὴν ὄλους τοὺς ἵππους κατ' ἐλογίην μου. Παρήγγειλε τοὺς ἀνθρώπους τῆς νὰ με ὑπακούωσι καὶ ὅλα, πρῆμα τὸ ὅποιον, ὑποθέτω, διόλου δὲν τοὺς εὐχαριστεῖ. Μ' ἐκλαμβάνουσι, φοβοῦμαι, ὡς εἰδός τι κατασκόπου. Μόνῃ ἐξαιρέσει εἶνε ὁ φίλος μου ὁ κηπουρός. Αὐτὸς μ' ἔχει εἰς μεγάλην ὑπόληψιν, διότι ἀγαπῶ τὰ ἄνθη καὶ κατὶ γνωρίζω περὶ αὐτῶν, ὡς ὅλοι γενικῶς οὐ καλλιτέχναι. Εἶμαι λοιπὸν ἐδῶ μόνος, ἐντὸς τοῦ φουερῶν τῶν ὑπηρετῶν, οἵτινες δὲν κάμνουν ἄλλο, μούφ αἰνέται, παρὰ νὰ τρώγουν, νὰ χαμῶνται καὶ νὰ ἐνδύωνται. Ἀρχίζω ἐν τούτοις νὰ συνειθίζω κινή τὴν ζωὴν, καὶ ἂν αἱ βροχεραὶ ἡμέραι ἦσαν ὀλιγώτεροι δὲν θὰ εἶχα κανὲν παράπληνον. αἱ πύκται, αἱ κῆδροι, αἱ δροῦς καὶ αἱ μακροὶ ἐκ φιλυρῶν δένδρῶν περιβάλλουσι τοὺς τόπους τούτους δι' ἐπιβλητικῶν τινος καὶ μεγαλοπρεποῦς χαρακτῆρος. Ὅταν τὸ φῶς δὲν ἦνε ἀρκετὸν ὥστε νὰ ζωγραφίζω, πηγαινῶ εἰς τὸν κήπον μερικὰ δοξαζέδες φαίνονται ὅτι μετὰ γνώριζον μίαν μάστιγα μετὰ πλησιάζει, ὁσάκις μετὰ βλέπει, ἀντὶ νὰ φύγῃ. Τὴν λέγουσι πολλὴ γράβαν, ἀλλ' εἶνε χαριτωμένον ζῶον. Φορεῖ ἀκόμη ἐν ἀργυροῦν περιδέραιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὁ κόμης, ὅστις τὴν εἶχεν εὐνοουμένην, ἐγράφει τὸ ὄνομα Νερίνα, ὄνομα τῆς μητρὸς μου, ἂν ἐνθυμῆσαι. Μ' ἐφάνη διὰ τοῦτο ὅτι ἐπανεῦρισκα ἓνα φίλον ἐπὶ τῆς ζῆνης γῆς. Ἐξ ὧν ἐμαθὼν ὁ κόμης αὐτὸς ὠνομάζετο Ἀλουρεδ. Εἶχε πολλὰς ταξιδεύσει εἰς τὴν Ἰταλίαν, ὅπου τὸν εἶλκυον βεβαίως, ὡς λέγουσι, αἱ κοσμοπολιτικαὶ του ὀρέξεις. Δὲν ἦτο περίφημος ἀνθρώπος, ἂν πιστεύσῃ τις τὰ λεγόμενα καὶ ὅσα μού διηγήθη ὁ ἀρχικηπουρός. Ὁ φίλος μου αὐτὸς ἔχει μίαν ὄρειαν οὐκίαν εἰς τὸ χωρίον καὶ ἓνα ἵππον, μετὰ τὸ εἰσδημῶν του δὲ θὰ ἦτο πλούσιος ὡς Βενετὸς ἢ Φλωρεντίνος ἀρχων. Ἡ φιλοφιλία μου αὐτῆ δὲν θὰ σοὶ προσένησεν βεβαίως ἄλλην εὐχαρίστησιν, ἢ μόνον

ὅτι θὰ σὲ καταστήσῃ μέταχον τῆς ζωῆς μου. Ἐὰν θὰ θέλεις, σὲ τὸ ἐξωμολογούμαι, ἡ Λαίδη Σάρτερς μου λείπει. Καὶ πῶς ἄλλῶς ἦτο δυνατόν νὰ γείνη; Μολοντί κατόμονος, δὲν ἔμπορῶ ἐν τούτοις νὰ εἶπω ὅτι πλήττω. Δὲν πλήττω ποτέ, ὁσάκις εἶμ' ἐλεύθερος νὰ κάμω ὅ,τι θέλω καὶ νὰ ἀνακινῶ ἐλεύθερον ἄερα ὅταν μ' ἔρχεται διαθήσις. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὁ ἀπὸ ἐδῶ δὲν εἶνε πολὺ φιλόφρων. Φοβοῦμαι, τ' ἐμολογῶ ἐν πάσῃ ταπεινότητι, μὴ ἀπακτῆσθαι τὴν ευχάριστον συνέπειαν τῆς πολυτελοῦς αὐτῆς ζωῆς. Ἔως τὴν δὲν εἶχε ποτὲ τάπητα εἰς τὸ δωμάτιόν μου· οἱ τοίχοι του ἦσαν γυμνοί, ἂν ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν τοὺς ἐγέμιζα μετὰ εἰκόνες μου· τὰ ἐπιπέλα μου ἦσαν παλαιὰ, καὶ ἡ τροφή μου πεινυρότατη· ἐν ῥόφημα, ὀλίγος ἄρτος, καρπὸς καὶ μίαν μικρὰ φιάλη ἐγγυρίου οἴνου τῶρα ἔμεινεν, —τόσον εὐκόλως κακὸς συνειθίζει τις, — μού φαίνεται φυσικώτατον νὰ ἔχω πάντοτε λουτρόν ἐτοιμὸν, τὰ ἐνδύματά μου ξεσκονισμένα καὶ διπλωμένα, πᾶσάν μου ἀνάγκην προλαμβάνω μὲν, καὶ τράπεζαν ἐστρωμένην τρεῖς τῆς ἡμέρας δι' ἐμὲ μόνον· τράπεζαν δὲ πλήρη ἀπὸ ἀργιλοπλάστα τῆς Κίνας, ἀπὸ ἀργυρῶν σκευῶν τῶν χρόνων τῆς βασιλείας τῆς Ἀννας, ἀπὸ παινιτῶν εἰδῶν περιζήτητα πρόσημα, οἴνους γαλλικοῦς... ἐκτὸς τῶν γιγαντιαίων ὑπηρετῶν, οἵτινες περιφέρονται κύκλῳ μου, χωρὶς νὰ κάμνουν περισσότερον ὕβριον ἀπὸ ποντικία. Ἡ ζωὴ αὐτῆ μου φαίνεται τῶρα φυσικώτατη, καὶ ἐντρέπομαι ἀναλογιζόμενος, ὅτι θὰ αἰσθανθῶ τὴν στέρησίν τῆς, ὅταν θὰ ἀναγκασθῶ πάλιν νὰ φορέσω τὸν κλοιὸν τῆς πτωχείας. Ὑπερηφανεύομαι πρὸ τινῶν ἐτῶν, πιστεύων ὅτι ἦμην φιλόσοφος, ποιητῆς εὐχαριστούμενος εἰς μόνον τὴν διανοητικὴν τροφήν καὶ περιφρονῶν τὴν κάλοφαγίαν. Βλέπω δυστυχῶς σήμερον, ὡς οἱ περισσότεροι τῶν ἄθην σφῶν, ὅτι ἡ περιφρόνησίς μου δὲν ἦτο ἄλλο ἢ ἀπειρία. Εἶνε ἀνεκτίρητον ὅτι εἰς τὸ κλίμα μας ζῆ τις πολὺ εὐκλόωτερον μετὰ μίαν δροῦσα δαμάσκηνα καὶ μ' ἐν τερμάτιον ἄρτου. Πάτωμα χωρὶς τάπητα δὲν φαίνεται τόσον γυμνὸν ὅταν τὸ κοσμοῦν αἱ ἡλικαὶ ἀκτίνες καὶ οὐρετ' ἐπὶ τοῦ ἐδάφους θάλλουσα κλημνίτις. Δὲν εἶνε καλὸν ὁπωσδὴποτε νὰ προσηλωθῶται τις εἰς τὰς ἀπολαύσεις τῆς Καπύης, ὅταν γνωρίζῃ ὅτι ἡ ἐπαύριον φέρει ἐργασίαν, ἀβεβαιότητα καὶ πείναν. Ὅχι, πιστεύετέ με, δὲν φοβοῦμαι ν' ἀφήσω τοὺς τόπους τούτους, διότι ποθῶ, ὡς ἂν ὑποθέσῃ ἴσως, τὴν παρουσίαν μιᾶς γυναικὸς. Ἄλλος λόγος βρῦναι ἐπ' ἐμὲ, καὶ ὁ λόγος αὐτός εἶνε πολὺ ὀλιγώτερον εὐγενῆς καὶ πολὺ εὐτελέστερος. Δὲν εἶμαι τόσον στατικὸς, οὔτε τόσον πνευματικώτερος, ὅσον ὑπέθετον, ἀλλ' εἶμαι πάντοτε ὁ εὐγνώμων καὶ ἀφωτισμένος πρὸς σέ, κ.π.λ.

Ἡ Λαίδη Σάρτερς πρὸς τὸν Λέοντα Ρέντσον· Εἰς Milton House
Ἐν Acoruby
 Πῶς πηγαινῶ ἡ ζωγραφικὴ; Γράψατέ μου καὶ εἰπέτε μου τί γίνεσθε;
 Ὁ Λέων Ρέντσος πρὸς τὸν Δὸν Ἐκελίνον Φερράρον.
 Πρέπει νὰ σοὺ ἐμπιστευθῶ, ἀγαπητέ μου πάτερ, ἐν πρῆμα, τὸ ὅποιον ἔχω βάρος εἰς τὴν καρδίαν μου περισσότερον παρ' ὅ,τι δύναμαι νὰ σοὺ ἐκφράσω. Ὅταν μάθης περὶ τίνος πρόκειται, θὰ σοὺ φανῇ πιθανῶς, ὅτι ἡ ἠθικὴ μου κατὰστασις εἶνε ὄλος διόλου ἀδικαιολογήτως. Μάθε ἐν πρώτοις, ὅτι ἡ Λαίδη Σάρτερς ἀναχωροῦσα μ' ἐνεπιστεύθη τὰ κλειδιά τῆς βιβλιοθήκης καὶ μετὰ ἔδωκε τὴν ἀδειαν νὰ μεταχειρισθῶ ὅλα τὰ περὶ τέχνης τυγχεύματα καὶ ὅλας τὰς παλαιὰς εἰκονογραφίαις ὅσας περιέχει. Ἄν πιστεύσῃ τις τὰ λεγόμενα, ἡ οὐκὸγενεὶς ἐν γένει δὲν διακρίνεται διὰ τὴν διανοητικὴν τῆς μόρφωσιν, ἐκτὸς τοῦ τελευταίου κήμητος Ἀλουρεδ, ἐκείνου, τὸν ὅποιον ἐ κληρονόμησεν ἡ μήτηρ τῆς Λαίδης Σάρτερς. Ἦτο φιλοτέχνης, καὶ εἰς αὐτὸν ὀφείλονται ὅλα αἱ καλλιτεχνικαὶ συλλογαί, ὅσαι εὐρίσκονται ἐδῶ. Ἐπὶ πολὺ ἐδίετασα νὰ δεχθῶ τὴν προσφορὴν τῆς Λαίδης Σάρτερς, ἀλλὰ τοσοῦτον ἐπέμεινε καὶ τόσον ἐφάνετο ἐπιθυμοῦσα νὰ μὴ δώσῃ τὸ δαίμα αὐτὸ τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς, ὥστε θὰ ἦτο ἀτοπὸν ἂν ἐγὼ ἐπέμενον ἀρνούμενος, μολοντί θὰ ἐπροτίμων ν' ἀποφύγω τόσον μεγάλην εὐθύνην. Ὑποπτεύω ὅτι ὁ σοβαρὸς ἀρχιτέκτων Κ. Λάνδων πνεύει μένεα ἐναντίον μου διὰ τὴν ἐδῶ θέσιν μου. Ἀποῦ λοιπὸν ἐνέδωκα, εὖρον εἰς τὴν βιβλιοθήκην ὕλην πρὸς μακρὰν καὶ ἐνδιαφερούσαν ἐργασίαν, ἥτις μ' ἀπάσχλει κατὰ τὰς βροχερὰς ἡμέρας, τόσον ἀβρόνως εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. Αἱ ἰχνογραφίαι, ἔργα μεγάλων ζωγράφων ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εἶνε σωρευμένα χωρὶς καμμίαν τάξιν χρονολογικὴν ἢ εἰδογραφικὴν. Μικρογραφίαι καὶ νομισματὸσημα κενταὶ ἀνάμικτα εἰς τοὺς σφῆρας. Ὁλόκληρος συλλογὴ εἰκονογραφῶν ἀρχαῖων, τῶν πλείστων ἰταλικῶν, τοιαύτην τύχην ἔλαβεν, ὡς ἂν ἦτο σωρὸς εἰκόνων κειμένων ἀπὸ κάμμιαν εἰκονογραφικὴν ἐφημερίδα. Κρατῶ πάντοτε ἐπάνω μου τὸ κλειδίον τῆς βιβλιοθήκης· ταῦτο δὲ κινεῖ εἰς φοβερὰν ἐναντίον μου ἀγανάκτησιν τὸν ὑδαρὸν Λάνδων. Μετὰ θεωρεῖ ὡς προσωπικὸν τοῦ ἐχθροῦ. Ἐν μέσῳ τοῦ χάους ἐκείνου, οὐτίνος πάντα σχεδὸν τὰ στοιχεῖα ἔχουσιν ἀλήθη καλλιτεχνικὴν ἀξίαν, εὐρίσκονται σχεδιογραφήματα ἀξιολόγα, ἔργα τοῦ τελευταίου κόμητος Ἀλουρεδ, ἀποθανόντος πρὸ τριάκοντα ἐτῶν.
 Ἄν δὲν κινήσῃτο ἔκ μεγάλου γένους, θὰ ἐγίνετο βεβαίως διάσημος ζωγράφος. Μεταξὺ τῶν σχεδιογραφημάτων αὐτῶν, τὰ ὅποια εἶνε ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ σπουδαῖα ἐκ φύσεως, ὑπάρχει ἐν

παριστάνον νέαν ρομαϊκὴν, τῆς ὁποίας τὰ ζωγραφικὰ ἔχουσι περιέργον ὁμοίωσιν μετὰ τὰ ζωγραφικὰ τῆς μητρὸς μου. Οὐδέμια λέξις εἶνε γραμμικὴ ὑποκίτω τῆς εἰκόνας. Ἐπειτα, εἰς ἄλλο ζωροφυλάκιον, εὖρον ἄλλας τρεῖς σπουδᾶς, κατὰ τὸ αὐτὸ πρότυπον. Ἡ μία παριστᾶ ὀλοῦσιν νέαν κόρην, φέρουσαν ὕδριαν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Ἐὰν εἶπῃς, ὅτι εἶνε ἀπλή σύμπτωσης, ὁμοίωσιν τυχεῖα, ὁ ἔθνικὸς τύπος καὶ οὐδὲν πλέον, καὶ θὰ ἔγῃς δίκαιον. Δὲν με κάμνεις τὴν γῆρην, σὺ ὁ κάλλιστος καὶ ἀγαπητότατος τῶν φίλων μου νὰ μὴ γνωρίζῃς ὅ,τι γνωρίζεις, ὅτι ἐνθυμῆσαι περὶ τῆς μητρὸς μου; Ἡ ἐθνικότης τοῦ πατρὸς μου ἐγνώστη ποτέ; Ἄλλα τὴν καλωσύνην νὰ μὴ ἀπαντήσῃς ταχέως καὶ διὰ μακρῶν.
 Ὁ Δὸν Ἐκελίνος Φερράρος πρὸς τὸν Λέοντα Ρέντσον.
 Ἀπαντῶ, ἀγαπητέ μου υἱέ, διὰ πρώτου ταχυδρομίου εἰς τὴν ἐπιστολήν σου, τὴν ὅποιαν ἔλαβα σήμερον· ἀλλὰ δὲν ἐγὼ τὴν περισσότερον νὰ σοὺ εἶπω παρ' ὅσα γνωρίζεις. Ἡ μήτηρ σου ἦτο πολὺ γνωστὴ εἰς τοὺς ἀνθρώπους τῶν βουονῶν μας· ἦτο κόρη τοῦ βουκόλου Βηραέστου Ρέντσου. Εἶς ξένος, τὸν ὅποιον οἱ ἄνθρωποι τοῦ τόπου ἐξελάμβανον ὡς καλλιτέχνην, ἦλθε κ' ἐμεινεν ἐδῶ μερικὰς ἐβδομάδας. Ἡ Νερίνα Ρέντσου ἀνεχώρησε μαζὺ του, ἢ δὲ ἀπουσία τῆς διήρκεσεν ἐν ἔτος. Κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Ρέντσος ἐφανεύθη ὑπὸ ταύρου, εἰς τὸν ὅποιον ἐορίσθη τὴν θηλειάν. Ὅταν ἐπέστρεψεν ἡ Νερίνα, δὲν εἶπεν εἰς κανένα πύθεν ἤρηστο. Ὁ πατήρ τῆς Ρέντσος τῆς εἶχεν ἀφήσει μικρὰν περιουσίαν. Μετ' ὀλίγους μῆνας ἐγέννησε σέ, τὸν ὅποιον ἐβάπτισα καὶ κατέγραψα ὑπὸ τὸ ὄνομα Λέων Ρέντσος. Σοὺ ἔδωκα τὸ ὄνομα Λέων, ἐκ τῆς ἐπωνυμίας τῆς μικρῆς μου ἐκκλησίας, καὶ τὸ ἐπώνυμον Ρέντσος, τὸ ὅποιον ἔφερον ὁ πάππος σου. Ὅταν ἐγενεῖς ἐπὶ ἐτῶν ἔχασες τὴν μητέρα σου, ἥτις εἶχε τότε εἰκοσιεπτὰ ἐτῶν ἡλικίαν. Οὐδέποτε, ἔσαν ἐξωμολογεῖτο ἢ ἄλλοτε, μὴ ὑπέδειξε πῶς εἶχε ζῆσαι κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς, οὔτε ποῦ εἶχε διαμείνει, οὔτε τίνος κοινωνικῆς τάξεως ἀνθρώπος ἦτο ὁ πατήρ σου· ἦτο χαριτωμένον πλάσμα ὑπὸ πᾶσιν ἐποψίαν, καὶ δὲν ἐστερεῖτο ἑαυτοῦ. Ἀλλὰ ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγεννήθης, οὐδέποτε μ' ἐφάνη ὅτι ἀπέλαυνεν ἐντελῶς τῶν διανοητικῶν τῆς δυνάμεων. Ἴσως λύπη μεγάλη εἶχε παραίτη τὸ λογικὸν τῆς, ἴσως καὶ ἡ σφοδρὰ συγγένησις τὴν ὅποιαν τῆς ἐπροξένησεν ὁ ὑδνατὸς τοῦ πάππου σου, τὸν ὅποιον ἐμαθὲν κίφνιδίως ἀπὸ ἐνῶ βουκόλου. Ὅπωςδὴποτε ποτὲ μου δὲν κατάρθωσα νὰ τῆς ἀποσπῶ μίαν λέξιν περὶ τῆς καταγωγῆς σου. Ἐσὺ μπερᾶνα, ὅτι θὰ τὴν εἶχεν ἐγκαταλείψει ἔξωθεν ὁ ἔραστής τῆς, ὅστις καὶ αὐτὸς θὰ ἠγγόει ἴσως ὅτι ἦτο ἐγὼς. Δὲν εἶνε ἀδύνατον νὰ ἦτο αὐτός

εὐγενής· οἱ ὀλίγοι ἄνθρωποι, οἱ ὅποιοι τὸν εἶδον ἐδῶ, τὸν λέγουσι νεο signore. 'Αλλ' εἶνε ἀληθές ὅτι λέγουσι τὸ εἶδόν δι' ἑσούς ἐξοδεύουν. Αὐτὰ μόνον ἤμπορῶν νὰ σὲ πληροφορήσω, ἀγαπητέ μου, καὶ ἀληθῶς κατὰ πνεῦμα υἷε. Ἄν ἐγνώριζα περισσότερα, δὲν θὰ ἐδίσταζον νὰ σοὺ τὰ γράψω. Ἄλλὰ δυστυχῶς ἡ μήτηρ σου οὐδέποτε μοῦ ἐξεμυστήρηθη. Ἰσως ἡγάπα τόσον πολὺ τὸν ἐραστήν της, ὥστε δὲν ἤθελε νὰ ἐμιλήσῃ περὶ αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοῦτο εἶχεν ἄδικον· ἀλλ' ἐκτὸς αὐτοῦ, ὡς σοὺ πρόβλεπον, τὸ πνεῦμά της μ' ἐφάνη πάντοτε ταραχμένον ἀφ' ἧς ἡμέρας μὰς ἐπανήλυθε. Σ' ἐλάτρευεν ἂν δὲ εἶχε ζήσει ἕως ἡμετέρου νὰ ἡδύνασσο νὰ τὴν ἐνοήσῃς, καὶ ἂν ἰδίως προέβλεπεν ὅτι ἐκινδύνευσεν ἂν ἠπόθην χιρηνιδίως ἐκ καρδιακοῦ νοσήματός, ἵσως θὰ σοὺ ἀπέκαλυπτε τὴν ἀλήθειαν.

Παράδειξον ἀληθῶς μοῦ φαίνεται ν' ἀνεκάλυψες εἰκόνα ὁμοιωζούσαν τῆς μητρός σου, εἰς ἀγγλικὴν οἰκίαν καὶ τόσον μακρὰν ἀπ' ἐδῶ. Ἄλλὰ πρέπει ὅμως νὰ σοὺ εἶπω, ἀγαπητέ μου Λέων, ὅτι αἱ παιδικαὶ ἀναμνήσεις εἶνε πολὺ ἀπιστόν πρᾶγμα, ἔστω καὶ περὶ μητρικῆς μορφῆς. Ἐπειτὰ ὁ κλασικὸς τύπος τοῦ προσώπου σου καὶ τοῦ προσώπου της δὲν εἶνε σπάνιος εἰς τὸν τόπον μάς, ἰδίως εἰς τὰ ἀπόκεντρα μέρη, ὅπου τὸ κίμα διατηρήθη καθαρὸν καὶ ἄμιγξεν ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Αἰνείου.

(Ἐπεὶ τὴν ἐπὶ τὴν ἕξιν.)

ΧΡΟΝΙΚΑ ΕΚ ΠΑΡΙΣΙΩΝ

Τὸ ἀκίνητον.—Νέα κινητὸς μηχανὴ τοῦ Honigmann ἀνευ ἀποδόσεως πυρὸς καὶ ἐκφυγῆς αὐτῆς εἰς τὴν κίνησιν τῶν τροχιστῶν, καὶ ἀνάσσει ἐν Γερμανίᾳ.—Ἐξέτασις τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ παρρηγοῦ ἀπ' ἑαυτοῦ τὴν δύναμιν, ἥτις ἀνεῖ τὴν μηχανήν.—Χρησιμοποίησις τῆς ἡλεκτρικῆς θερμότητος εἰς μηχανικὰ ἔργα.—Προβλεπῆσις τοῦ ἡλεκτρικοῦ σθένος ἐξ ἑσῆς τῶν Συγκολλητῶν ἐν τῶν αἰθῶν κατὰ τὴν τὴν φυσικομαθηματικῶν Ἀρχιμηδούς.—Προβλεπῆσις ἐπιπέδου τοῦ καλίου κατὰ τὸν ἐν Παστέρου τοῦ πολυεργαστοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως σθένος τοῦ Οὐλίανου.—Διατήρησις τοῦ ἵερου πυρὸς ἐν Αἴγύπτῳ διὰ τῶν αἰθῶν κατὰ τὸν Παστέρου.—Προβλεπῆσις τοῦ καλίου κατὰ τὸν ἐν Παστέρου τοῦ πολυεργαστοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως σθένος τοῦ Οὐλίανου.—Διατήρησις τοῦ ἵερου πυρὸς ἐν Αἴγύπτῳ διὰ τῶν αἰθῶν κατὰ τὸν Παστέρου.—Προβλεπῆσις τοῦ καλίου κατὰ τὸν ἐν Παστέρου τοῦ πολυεργαστοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως σθένος τοῦ Οὐλίανου.—Ἐξέτασις τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ παρρηγοῦ ἀπ' ἑαυτοῦ τὴν δύναμιν, ἥτις ἀνεῖ τὴν μηχανήν.—Χρησιμοποίησις τῆς ἡλεκτρικῆς θερμότητος εἰς μηχανικὰ ἔργα.—Προβλεπῆσις τοῦ ἡλεκτρικοῦ σθένος ἐξ ἑσῆς τῶν Συγκολλητῶν ἐν τῶν αἰθῶν κατὰ τὴν τὴν φυσικομαθηματικῶν Ἀρχιμηδούς.—Προβλεπῆσις ἐπιπέδου τοῦ καλίου κατὰ τὸν ἐν Παστέρου τοῦ πολυεργαστοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως σθένος τοῦ Οὐλίανου.

Ἐν τῷ σημερινῷ κατακλυσμῷ τῶν ἀνακαλύψεων καὶ ἐφευρέσεων ὑπάρχουσιν ἔτι πνεύματα μὴ ἱκανῶς ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἐφοδιασμένα, ἅτινα μάλιστα καταναλισκῶνται ἀναζητοῦντα ἀντικείμενα καταδεδωμένα ὑπὸ τῆς ἀληθοῦς ἐπιστήμης ὡς ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῶσιν οἷα π.χ. ὁ τετραγωνισμὸς τοῦ κύβου καὶ τὸ εἰκίνον.

Καὶ ἡ Ἑλλάς, καθ' ὅσον ἐνθυμούμεθα, ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν παρέχει τὰ θύματα αὐτῆς εἰς τὴν ἔρευναν τῆς λύσεως ἀμφότερων τῶν ζητημάτων αὐτῶν. Ἰδοὺ δὲ ὅτι ἐσχάτως πάλιν εἰς ἔσπερον ἐν Ἰαλλίᾳ ἐκ τῶν περιχώρων τοῦ Λυῶν διακηρύττει τὴν ἀνακάλυψιν τέλους τοῦ εἰκίνο ἢ τοῦ αὐτοῦ, τοῦ ἐνεργοῦντος ἀνευ μηχανισμοῦ παλυπλόκου οὐδὲ ὑγροῦ τινος οἰουδὴ ἥποτε, ἐν ᾧ καιρῷ οἱ ἄλλοι πάντες κατακρίνονται νὰ τελειοποιήσωσι τὰς ἡδὴ ὑπαρχούσας μηχανὰς καὶ πολλαπλασιάσωσι τὰς πηγὰς τῆς παραγωγῆς τῶν μηχανικῶν δυνάμεων.

Δυστυχῶς, ὡς ἐνοεῖται, καὶ ἡ διακήρυξις αὕτη εἶναι ἀδελφὴ τῶν μέχρι τούδε γενομένων προηγουμένων διακηρύξεων καὶ δὲν εἶναι ἡ βειρον ἐπὶ ἡ πραγματοποιήσεώς της.

Δὲν ἔχει ὅμως οὕτω σπουδαιότητα τις ἐσχάτως ἀνακάλυψις κίνο ἢ τὸν ἡλίκινον μηχανισμὸν ἢ ὑπὸ τινος φαρμακοποιοῦ ἐν Aix-la-Chapelle τῆς Πρωσίας ὀνόματι Honigmann, ὅστις διὰ τῆς θαυμαστῆς αὐτοῦ ἐφευρέσεως κατορθῶν περιπέτου τὸ εἰκίνο ἢ τὸν αὐτῶν, ὑπὸ τινος ἐποψίν, καθ' ὅσον ἡ κινητῆριος αὕτη μηχανὴ τίθεται εἰς ἐνεργίαν ἀνευ πυρὸς διαρκοῦς ἢ ἡλεκτρισμοῦ. Ἀπᾶς δὲ θεθεῖται εἰς ἐνεργίαν αὕτη καθ' ἑαυτὴν εἴτω παράγει δυνάμεις διατηρούσας ἁμοιβαίως τὴν λειτουργίαν τῆς μηχανῆς.

Εἶναι ἀληθῶς θαυμάσιος καὶ εὐφραστάτη ἡ ἐφεύρεσις, ἥτις—κατὰ τὸν Πρώτανιν τοῦ πολυτεχνικῷ Πανεπιστημίου τῆς Aix, Mullner ὁμιλήσαντα περὶ αὐτῆς πρὸ τινος ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τούτῳ—προφύρισται νὰ καταβάλλῃ τὰς ἄλλας μηχανὰς τῆς κινουμένης διὰ τοῦ ἀτμοῦ ἢ συμπετυκνωμένου ἀέρος ἢ ἡλιακῶν ἀκτίνων ἢ ἡλεκτρισμοῦ!

Ἡ μηχανὴ αὕτη ἤδη πολλάκις περιήλυθε τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως ταύτης ἐλκύουσα τὸν θαυμασμὸν καὶ περιέργειαν τῶν κατοίκων, ἀπεκινουμένη ἀνευ καταφανοῦς κινητήρος καὶ παρέχουσα τὸ μυστηριώδες θέαμα μηχανισμοῦ, οὗ ἡ δυνάμις εἶναι ἀόρατος.

Μάλιστα, ἰδοὺ ἀναγγέλλεται ἤδη, ὅτι ἡ ἐφεύρεσις αὕτη ἐφηρμόσθη εἰς τινὰς γραμμὰς τροχιδορῶν (trampways) ἐν Γερμανίᾳ ὡς καλεῖται τινος μικροῦ ἀτμοπλοίου διασχίζοντος τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ Sprée τοῦ διαβρέχοντος τὴν πόλιν τοῦ Βερολίνου.

Ἰδοὺ δὲ εἰς τί συνίσταται ὁ μηχανισμὸς οὗτος;

Πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν ἐπιστήμην εἶναι γνωστὸν, ὅτι αἱ ἀλατούχοι διαλύσεις βράζουσιν εἰς

θερμοκρασίαν πολὺ ἀνωτέραν ἐκείνης, εἰς ἣν βράζει τὸ ἀπλοῦν ὕδωρ, ἥτοι πρὸ τῶν 100 βαθμῶν. Ἄλλ' εἶναι γνωστὸν ἐπίσης, ὅτι εἰς ἀγνῶτες εἰς τὰς ἀλατούχους ταύτας διαλύσεις ἀτμοὺς ἀπλοῦ ὕδατος—οἷτινες βεβαίως ἐσχηματίσθησαν εἰς 100° θερμοκρασίαν—δυνάμεθα νὰ ὑψώσωμεν τὴν θερμοκρασίαν βαθμηδὸν τῶν νὰ ὑψώσωμεν αὐτῶν εἰς τὸν βαθμὸν τῆς βράσεώς των, ἥτοι εἰς πολὺ ὑψηλοτέραν θερμοκρασίαν τοῦ ἀτμοῦ αὐτοῦ, τῶν 100 βαθμῶν.

Ὁ ἀτμὸς εἰσαρχόμενος ἐντὸς τῆς ἀλατούχου διαλύσεως συμπυκνοῦται ἀπλοῦν τὴν θερμοκρασίαν τοῦ τῆς ἐργασίας δὲ ταύτης ἐξαιουλοῦσας ἐπὶ τινος χρόνον, φθάνει στιγμῇ, καθ' ἣν ἡ ἀπολυμένη θερμότης τοῦ ἀτμοῦ θερμαίνει τὴν διάλυσιν μέχρι τῆς βράσεώς της.

Τὴν προεξαγωγὴν ταύτην ἐκ τῆς φυσικῆς ἐνομήσεως ἀναγκαίαν νὰ ποιήσωμεν ἐνταῦθα, ὅπως καταστήσωμεν ὅσον τὸ δυνατὸν καταληπτόν πρὸς πάντας τοὺς ἀναγνώστας τὸν μηχανισμὸν τῆς ἐφευρέσεως ταύτης, διότι ἐσφύρης ἐπιστῆμων ἐφευρέτης ἐπὶ τῶν δεδομένων τούτων τῆς φυσικῆς ἐστηρίχθη εἰς τὴν κατασκευὴν τῆς κινητήριος μηχανῆς του, ἥτοι ἐπὶ τῆς δι' ἀτμῶν ὕδατος θερμοκλίσεως μέχρι βράσεως διαλύσεώς τινος.

Ἡ μηχανὴ αὕτη συνίσταται ἐκ δύο κυλίνδρων, ἐνὸς ἐσωτερικοῦ καὶ ἑτέρου ἐξωτερικοῦ. Ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ κυλίνδρου τίθεται διάλυσις κρυσταλλικοῦ νάτρου (σόδα), ἥτις βράζει εἰς 190° περίπου ἐπὶ δὲ τοῦ περιβάλλοντος ἐξωτερικοῦ κυλίνδρου τίθεται ὕδωρ ἀπλοῦν οὗ ὁ ἀτμὸς τίθεται εἰς ἀέριον σχεδὸν ἐνεργίαν τὴν μηχανὴν ὀλόκληρον ὡς ἐξῆς:

Κατὰ πρῶτον θερμαίνεται τεχνητῶς μέχρι βράσεως τὸ ὕδωρ, ὅπερ ἀπολῶει ἀτμοὺς αἰτίνες διὰ καταλλήλων σωλήνων φέρονται ἐν τῷ κυλίνδρῳ, ἔνθα ὑπάρχει ἡ διάλυσις τοῦ κρυσταλλικοῦ νάτρου. Ἡ διάλυσις αὕτη θερμαίνεται ὀλίγον κατ' ὀλίγον διὰ τῆς ἀπολυμένης θερμότητος τῶν ἐν αὐτῇ συμπυκνωμένων ὕδατῶν μέχρι τῆς βράσεως αὐτῆς, ἥτοι μέχρι περίπου 190 βαθμῶν.

Ἀπᾶς ἐπιτευχθέντος τούτου πᾶσα τεχνητὴ θερμότης τοῦ ὕδατος πάει, καθ' ὅτι αὕτη πλέον τελεῖται ὑπ' αὐτῆς ταύτης τῆς μηχανῆς ἁμοιβαίως, κατὰ τόνδε τὸν τρόπον:

Διὰ τῆς βράσεως τῆς νατρίουχοῦ διαλύσεως ἐπιτυγχάνεται θερμοκρασία ὑψηλὴ 190° ἥτις πᾶσα δὲν εἶναι ἀναγκαίᾳ εἰς τὴν κίνησιν τῆς μηχανῆς. Ἐπομένως μέρος μὲν τῆς θερμοκρασίας ταύτης μετατρέπεται εἰς δυνάμιν διατηροῦσαν τὴν λειτουργίαν τῆς κινητήριος μηχανῆς, τὸ δ' ἕτερον μέρος χρησιμοποιεῖται εἰς τὴν διατήρησιν τῆς βράσεως τοῦ ἀπλοῦ ὕδα-

τος, ὅπερ παρέχει τοὺς ἀναγκαίους πάλιν ἀτμοὺς τοὺς διατηροῦντας τὴν εἰς 190° βράσιν τῆς νατρίουχοῦ διαλύσεως.

Οὕτω λοιπὸν ἡ μηχανὴ αὕτη παράγει ἀφ' ἐαυτῆς, κατ' ἐπίνοιαν θαυμάσιον, τὴν θερμότητα τὴν ἀναγκαίουσαν διὰ τὴν κίνησιν της καὶ τὰς βράσεις ἅμα τῶν ὑγρῶν της. Εἶναι, οὕτως εἰπὼν, τὸ κλίνο ἢ τὸν ἀπλοῦ ὕδωρ, ὅπερ ἐνεργεῖ ἐνταῦθα, καὶ ὅλ' ἦτο ἵσως ἡ μηχανὴ αὕτη τὸ ἄνευ ἐπιπέδου εἰκίνο ἢ τὸν αὐτῶν, ἂν μὴ ἀτυχῶς ἡρακίτο ἡ νατρίουχοῦς διάλυσις ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῇ προστιθεμένων βαθυρῶν συμπυκνωμένων ὕδατῶν, καὶ ἂν μὴ τὸ ἀπλοῦ ὕδωρ δὲν ἐξεντλετο διὰ τῶν ἀτμῶν, οὗς παρέχει εἰς τὴν νατρίουχοῦν διάλυσιν!

Οὐχ ἥττον, ὅπως ποτ' ἂν ἡ ἡ μηχανὴ αὕτη παρέχει ἢ συγγενῶν ἴσων ἐργασίαν διὰ 500 χιλιωγράμμων κρυσταλλικοῦ νάτρου. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου τούτου μόνον ἡ διάλυσις ποτὲ ν' ἀναθερμανθῆται καὶ ὁ λέβης πρέπει νὰ ἐφοδιασθῆται διὰ νέου κρυσταλλικοῦ νάτρου.

Κατὰ τὸν ἀνωτέρω μνημονοθέντα Πρώτανιν Mullner ἡ κινητήριος αὕτη μηχανὴ τοῦ Honigmann ἔσται ἡ ἰσχυρὰ ἀντίπαλος τῆς ἐν τῇ γενέσει της ἐτι εὐρισκομένης ἡλεκτρικῆς κινητήριος μηχανῆς, διότι ἔχει τὸ μέγα πλεονέκτημα τοῦτο, ὅτι αἱ ἡλεκτρικαὶ μηχαναὶ, ὡς σήμερον κατασκευάζονται, ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ προμηθεύωνται συχνάκις ἐκ τινος κεντρικοῦ σταθμοῦ τὴν δυνάμιν αὐτῶν, ἐνῷ ἡ νέα κινητήριος μηχανὴ τοῦ Honigmann φέρει αὐτὴν ἡ ἰδίαν ἀφ' ἐαυτῆς τὴν πηγήν τῶν δυνάμεων της. Ἀπᾶς θερμοκλίσεως δὲν ἔχει πλέον οὐδενὸς ἀνάγκην. Δὲν δίδει δὲ πρὸς τοὺς οὕτω καπνὸν οὔτε μετὰ κρότου διεκφεύγοντα ἀτμῶν, ὡς αἱ σημεριναὶ ὑπάρχουσαι ἀτμομηχαναὶ, καὶ ἐπομένως δύναται νὰ χρησιμεύσῃ θαυμασίως εἰς τὰς ἐν ταῖς μεγάλοις πόλεσι συγκοινωνίαις.

Ἐμνήσθημεν ἀνωτέρω τῶν διὰ τῆς συγγενείας τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων κινητήριος μηχανῶν. Τὸ ζήτημα τοῦτο ὅμως δὲν ἐλύθη ἐτι ὑπὸ πρακτικὴν ἐποψίν, ἂν καὶ πόλλα ἐξυγα πνεύματα ἐπὶ μακρὸν ἐπάσχολῃ.

Πᾶσα θερμότης ἐστὶ δυνάμις χρησιμοποιοῦσιμος. Εἶναι φυσικὸν λοιπὸν, ὅτι τῇ ἀνθρώπινον πνεῦμα πρὸ ἑτῶν πολλῶν ἐξήγησε νὰ χρησιμοποιοῦσῃ τὴν θερμότητα τοῦ ἡλίου, ἥτις κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς τῶν φυσικῶν καὶ ἀστρονόμων μάλιστα εἶναι καταληπτή. Ἀρκετὸ μόνον ν' ἀναφέρωμεν τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ Pouillet, καθ' ὃν ἐκάστης τετραγωνικῆς πύος μόνον ἐκ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἡλίου παρέχει δυνάμιν ἡλιακῶν 7 χιλιάδων ἵππων! Ὅποια γιγάν-

τις πηγή θερμότητας, και ως δυνάμεις μηχανική!

Εκ της αρχαιότητας προσεπάθησαν να περισυλλέξωσι και χρησιμοποιήσωσι την ανεξάντλητον πύτην πηγήν της ήλιακής θερμότητος, και είναι γνωστόν, ότι ο διάσημος Έλληνας φυσικομαθηματικός Αρχιμήδης κατόρθωσε να πυρπολήσῃ τὸν τῆς Συρακούσας πυλωροῦντα ἐχθρικὸν ρωμαϊκὸν στόλον διὰ κατόπτρων, δι' ὧν συνεκέντρου τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας εἰς κινὴν ἐστίναν ἀναπτύσσουσαν θερμοκρασίαν ἰκανὴν ν' ἀναφλέξῃ τὸ ξύλινον σκάφη.

Δι' ἐπαναλήψεως δὲ τοῦ αὐτοῦ πειράματος τοῦ Αρχιμήδους ὁ ἀλεξανδρινὸς φιλόσοφος Πράκλος, καθὼς ἱστορεῖ ὁ βυζαντινὸς ἱστορικός τοῦ 15' αἰῶνος Ζωναρὰς, ἐμπυρόλησεν ἐν τῷ Βοσπόρῳ τὸν πολιορκουόμενον τὴν Κωνσταντινούπολιν στόλον τοῦ Σκόθου στρατηγοῦ Οὐϊταλίνου.

Λέγεται μάλιστα, ὅτι καὶ πρὸ τοῦ Αρχιμήδους ἡ αἰγυπτιακὴ Ὀρησκεία ἤδη ἐγνώριζε τὴν φυσικὴν τύτην ιδιότητα τῶν κοίλων κατόπτρων, δι' ὧν αἱ ἰσθμιαὶ, αἱ τεταγμέναι εἰς τὴν ὑπερσειάν τοῦ ἱεροῦ πυρός, κατόρθουν ν' ἀποκαυθάνωσιν αὐτὸ διὰ τῆς ἀναφλέξεως κεντρικῶν ὕλων.

Ὅχι ἦσαν τὰ ἱστορικά ταῦτα γεγονότα ἐπιμακρὸν θεωρήθησαν ὡς μῦθοι καὶ ἀδύνατα, καὶ μόνον πρῶτος ὁ Γερμανὸς φυσικός Kircher τὸν 17' αἰῶνα ἀπέδειξε διὰ πειραμάτων τὸ δυνατόν αὐτῶν. Εἶτα δὲ ἐπίσης ἀπέδειξε τοῦτο καὶ ὁ μέγας Γάλλος φυσιοδίφης Βουφῶν, ὅστις διὰ καλλιήλους τοποθετηθέντων κοίλων κατόπτρων ἀνέφλεξε ξύλα εἰς ἀπόστασιν 200 ποδῶν καὶ ἔτηξεν ἀργυρὸν εἰς ἀπόστασιν 120 καὶ μέλυθρον εἰς ἀπόστασιν 50 ποδῶν.

Μετ' ὀλίγον δὲ τῷ 1767 ὁ διάσημος Έλληνας φυσικός Σανσεύο κατεσκεύασε μηχανήματα, δι' ὃ ἐσκόπει νὰ περισυλλέξῃ καὶ χρησιμοποιήσῃ διὰ τῆς ὕλης τὴν ἡλιακὴν θερμότητα. Τὸ μηχανήμα τοῦτο, ὅπερ ἐπωνομάσθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἡλιουθερμόμετρον, συνίστατο ἐκ 5 ὑελίνων κηρωτῶν ἐμβλαλλομένων τῶν μὲν ἐντὸς τῶν δὲ καὶ κεχωρισμένων ὑπὸ δικστημάτων ἢ θαλάμων, ἐνθα ἠδύναντο νὰ μετρήσωσι διὰ θερμομέτρων τὴν θερμοκρασίαν. Διὰ τοῦ εὐφυοῦς μηχανήματος ὅμως τούτου δὲν κατόρθωθη νὰ ἐπιτευχθῇ θερμοκρασία μεγαλύτερα τῶν 80 βαθμῶν.

Εκ τούτου ὅμως ὠρμήθη ἕτερος ὁ Ουερνιά μικρὸν κατόπιν καὶ κατεσκεύασε τὴν καλουμένην ἡλιακὴν χύτραν, ἣτις μικρὸν τοῦ

προηγούμενου μηχανήματος διαφέρει, δι' ἣς ὅμως κατορθώθη ἡ ἐπιτευχθεῖσα θερμότητος ἰκανὴ διὰ τὴν ἐψήσιν χόρτων καὶ κρέατος ἐντὸς τῆς κεντρικῆς θήλας.

Ἄλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα κατὰ τρόπον πρακτικὸν διὰ τοῦ νέου τούτου μηχανήματος. Αἱ ἐπ' αὐτοῦ μελέται ἐξηκολούθησαν ἐνδελεχῶς καὶ πρὸ τινῶν ἐτῶν ὁ Γάλλος Minchot κατόρθωσε διὰ μηχανημάτων, ὅσων πολυπλόκων τόσον καὶ εὐφυῶν, νὰ προσεγγίσῃ λίαν εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος αὐτοῦ τελειοποιήσας τὸ ἀνωτέρω μηχανήμα, ὅπερ οὕτω τελειότερον ἐξετέθη καὶ ἐλειτούργει κατὰ τὴν ἐν Παρισίοις τελευταίαν διεθνή ἐκθεσιν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ἡλιακὸς δυναμοπαράγωγος (générateur solaire) τοῦ Mouton.

Μέχρι τοῦ σημείου λοιπὸν τούτου εὔρηται σήμερον καὶ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων εἰς τὴν παραγωγὴν κινητηρίου δυνάμεως.

Ἄσασαι αὐταὶ αἱ λαμπραὶ, ἀλλὰ πολύμοχοι ἔρευναι, ὡς βλέπομεν, πρὸς ἓνα καὶ μόνον κύριον σκοπὸν ἀποβλέπουσι: πῶς νὰ ἐπιτευχθῇ μηχανικὴ δυνάμις δι' ἡττων τιμῆς ὕλης καὶ διὰ μηχανημάτων μὴ δαπανηρῶν καὶ ὅσον οἷόν τε ἀπλών.

Δὲν ὑπάρχει, δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν, μηχανικός ἢ μηχανουργός, ὅστις νὰ μὴ προσεπάθησεν νὰ ἐπιτύχῃ ὑποσδήποτε τὰς ἀνωτέρω συνθήκας· ἐκ τούτου δὲ αἱ πολυάριθμοι ἔρευναι καὶ τὰ πειράματα τὰ καθημερινῶς γινόμενα, διὰ τῶν ὁποίων προσπαθεῖται νὰ χρησιμοποιηθῇ πᾶσα δυνάμις ἐν τῇ φύσει ὑπάρχουσα δι' οἰουδήποτε μέσου.

Αὐταὶ δὲ αἱ ἀτμομηχαναὶ ὅσας καὶ ὁποῖαι τροποποιήσεις δὲν ὑπέστησαν καὶ ὑφίστανται καθ' ἑκάστην σκοποῦσαι τὴν οικονομίαν, τὴν ἐλάττωσιν τοῦ ὄγκου αὐτῶν, τοῦ βάρους, τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν κινδύνων καὶ πάντων ἐν γένει τῶν ἐλαττωμάτων, ἅτινα παρουσιάζουσι!

Ἰδίως εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς οἰκονομίας ἐπενοήθησαν διάφορα μέσα, ἐν οἷς ἐν εἶναι καὶ τὸ τῆς παραγωγῆς τοῦ ἀτμοῦ, ὅχι δι' ἀπλοῦ ὕδατος ἐξατμιζομένου εἰς 100°, ἀλλὰ δι' ὕδρων πτητικῶν ἐξατμιζομένων εἰς πολὺ μικροτέραν θερμοκρασίαν.

Οὗτοι κατὰ τὴν διεθνή ἐν Παρισίοις ἐκθεσιν τοῦ 1867 ἐλειτούργει ἀτμομηχανή, ἣς ὁ ἀτμός προήρχετο ἐκ τῆς ἐξατμίσεως ὕδρου συνιστάμενου ἐξ ἀμμωνιάδους διαλύσεως. Ἐκτοτε δὲ πλεῖστα ἄλλα οὐσίαι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον εὐεξάτμιστοι ἐπίσης ἐπροσέβησαν ν' ἀν-

καταστήσωσι τὸ ἀπλοῦν ὕδωρ τῶν ἀτμομηχανῶν. Κατὰ τὸν ἐν τῷ ὑπουργεῖῳ τῆς βιομηχανίας εὐρισκόμενον πίνακα ἀνω τῶν 10 διπλωμάτων προνομίου ἐζητήθησαν καὶ παραχωρήθησαν δι' ἀτμομηχανὰς ἐνεργούσας διὰ τῆς καθαρῆς ἀμμωνίας, τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέως, τοῦ χλωροφορμίου καὶ μέχρις αὐτῆς μάλιστα τῆς φοβερῆς νιτρογλυκερίνης!

Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ ἀτμομηχανῶν, ἃς ἀναφέρωμεν ἐπικαίρως καὶ τὴν θαυμαστὴν μικροσκοπικὴν κινητήριον μηχανὴν διὰ τοῦ πεπισμένου ἀέρος τοῦ Γάλλου ὀρολογιοποιῦ Caillié, ἣς τινος ἄπαρ ὁ πολυσύνθετος μηχανισμὸς περιλαμβάνεται ἐντὸς τοῦ καίλου σφενδόνης δακτυλίου κεκαλυμμένης ὑπὸ ὑελίνου ἡμισφαρίου.

Ὁ μηχανισμὸς αὗτος τίθεται εἰς ἐνέργειαν διὰ τινος σφαιρῆς ἐξ ἐλαστικοῦ κήρυμωσ (caoutchouc), ἣτις συγκοινωνεῖ διὰ μέσου τοῦ δακτυλίου πρὸς τὴν μηχανήν. Πιέζοντες τὴν σφίρακα ὠθοῦμεν τὴν ἐν αὐτῇ ἐμπιερισχόμενον ἀέρα πρὸς τὸν δακτύλιον καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὸ κοίλον τῆς σφενδόνης, ἔνθα εὔρηται ἡ μηχανή, ἣτις πνευθὺς ἔρχεται νὰ λειτουργῇ θαυμασίως.

Τούτο ὑπομνηστικὴν ἡμῶν σειρὰν τοιοῦτων λεπτολεπίτων ἐργασιῶν ἀντικειμένων μικροσκοπικῶν δεικνύοντων μέχρι τοῦ δύναται νὰ φθάσῃ ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ ἐπιδεξιότης τοῦ ἀνθρώπου!

Ὅχι πρὸ πολλοῦ, κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1882, ἐγένετο μετὰ τόσου πατάγου λόγος πανταχοῦ ἐν Εὐρώπῃ τοῦ δώρου, ὅπερ προσέφερεν εἰς τὴν μανδραγόρας ἐκ τῆς Hong Kong τῆς Σινικῆς πρὸς τὸν πρίγκιπα τῆς Οὐαλλίας καὶ ὑπὸ συνίστατο εἰς μίαν στρουφὴν ποιήματος συνθεθεμένην εἰς τιμὴν τοῦ πρίγκιπος καὶ συνισταμένην ἐξ ἐξήκοντα σινικῶν λέξεων ἀπαθῶν ἐγγεγραμμένων—ἐννοεῖτε διὰ ποῖων λεπτῶν χαρακτήρων—ἐπὶ ἐνὸς σπέρματος ὀρῆς ἐπιμαλῶς τοθεμένου ὑπὸ ὑελίνου ἐντὸς ἀργυρῆς θήλας.

Ἡ Mme de Sévigné ἐν τινι ἐπιστολῇ αὐτῆς (4 Δεκεμβρίου 1673) ἀναφέρει τὸ ἀνεκδοτὸν τοῦτο:

Ἐλεγον πρὸ τινος εἰς τὸν δελφίνα (βασιλικὸν διάδοχον τῆς Γαλλίας), ὅτι ὑπῆρχεν ἀνθρώπος τις ἐν Παρισίοις, ὅστις ἐφιλοτέχνησεν ἐν χριστούργημα, μικροσκοπικὴν ἡμαξάν συρμένην ὑπὸ φύλλων. Ὁ δὲ δελφίν στραφεὶς πρὸς τὸν πρίγκιπα δὲ Κοντῆ:

—Τίς λοιπὸν, εἶπε, κατεσκεύασε τοὺς χαλινοῦς;

—Ἀρχὴν τις τῶν περιχώρων, ἀπήντησεν ἐταίμως ὁ πρίγκιψ.

Σήμερον ἐν τούτοις ἐν Παρισίοις τὰ ἡμαξίδια ταῦτα δὲν εἶναι σπάνια, καθ' ὅσον ἀντὶ 15 λεπτῶν δύναται τις εἰς πάσας τὰς ἐξοχικὰς ἐστῆτας καὶ πανηγύρεις νὰ ἴδῃ οὐ μόνον ἡμαξίδια μικροσκοπικὰ, ἀλλὰ καὶ μύλους καὶ διάφορα ἄλλα ἀντικείμενα κινούμενα ὑπὸ φύλλων διεγειρόντων τὴν ἐκπλήξιν διὰ τὴν ὁπομινήν καὶ ζῆλον, μεθ' ὧν ἐργάζονται οἱ πτωχοί.

Τοιοῦτοι μακροθύμοι καὶ ἐπιτήδεια λεπτοῦργοι δὲν ἐλείπων καὶ ἐκ τῆς ἀρχαιότητος. Οὕτως, ἐὰν πιστεύσωμεν τὸν Αἰλιανόν, Μυρμηκίδης τις Μιλήσιος καὶ Καλλιμαχίδης Ἀκαδημαίνιος ἐποίησαν τέθριππα ὑπὸ μίας καλυπτόμενα, καὶ ἐν σησάμῳ δίστιχον ἐλεγείον χρυσοῦς γράμμασιν ἐπέγραψαν!

Ὅντως ὁ Μυρμηκίδης εἶναι ἀντάξιός τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ. Ἐχρυσάζοντο ἀληθῶς μυρμηκικοὶ χεῖρες, ὅπως ἐπὶ σησάμου ἐπιγράψασιν δίστιχον ἐλεγείον!

Ἐν Παρισίοις 20 Ἰανουαρίου (ξ. ν.) 1884. *α.

ΜΥΡΜΗΚΙΣΣ ΜΕΛΙΣΣΑΙ ΚΑΙ ΣΦΗΚΙΣΣ

Συνέχεια τῆς σελ. 76.

Ε.

Ἠθικὰ καὶ κοινωνικὰ αἰσθήματα τῶν μυρμηκῶν.

«Ὁ Κ. Grota λέγει, ὅτι εἶνε ἀδύνατος ἡ δικτήρησις κοινωνίας τινὸς ἀνευ ἠθικῆς συναισθήσεως. Ἄν τοιαῦτα ἠθικὰ αἰσθήματα δὲν ὑπῆρχον εἰς πᾶσαν κοινωνίαν καὶ παντὶ ἀτόμῳ ταύτης, οἱ πόθοι, αἱ ἐπιθυμίαι καὶ τὰ πάθη ἐνὸς ἐκάστου θὰ καθίστων ἀδύνατον τὴν ἐν κοινῷ ὑπαρξίν. Πραγματικὴ τις ἠθικὴ ὑφ' οἰανδήποτε μορφήν ὑπῆρξεν εἰς πάσας τὰς ἐν τῷ κόσμῳ γεννηθείσας κοινωνίας.»

Τούτου δεδομένου ἕκαστος δύναται νὰ ἐρωτήσῃ ἂν οἱ μύρμηκες στεροῦνται ἠθικῆς. Καὶ οὗτοι ἔχουσι πόθους, ἐπιθυμίας καὶ πάθη. Αἱ κοινότητες αὐτῶν εἶνε πολλάκις τόσον πολυάριθμοι, ὥστε δύναται τις νὰ τὰς παρομοιάσῃ πρὸς τὸ Πεκίνον ἢ τὸ Λονδόνον. Αἱ μυρμηκικαὶ ἀφ' ἑτέρου δὲν εἶνε τυχαῖοι τινες συνεταίρισμοι ἀνεξαρτήτων ἀτόμων, ἢ ἐταιρεῖται παροδικαὶ ὡς αἱ τῶν πτηνῶν, ἀλλὰ κοινωνία καλλίστα ὀργανωμένη ἐν αἷς τὰ μέλη ἐργάζονται ἐν τελείᾳ ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ κοινὸν πάντων. Ἡ ὑπάρχουσα ἀναλογία τῶν κοινωνιῶν τῶν μυρμηκῶν πρὸς τὰς τῶν ἀνθρώπων καθίστα τὴν μελέτην αὐτῶν τὰ μᾶλλον ἐνδιαφέρουσιν. Ἐκαστος βέβαιον πῶσι νὰ μάθῃ

τι περί τού χαρακτηριζόντων, πώς φαίνεται εις αυτόν ο κόσμος, και εν πάσῳ μέτρῳ δύναται τις νὰ ἀποδώσῃ τούτοις συνείδησιν και φρόνησιν.

Πολλοὶ χαρακτηρητικὴ ἀνέφερον παραδείγματα ἀγάπης και ἀφοσιώσεως τῶν μυρμηκῶν ὁ Forel λέγει ὅτι πάντοτε οἱ μυρμηκὲς περιποιῶνται τοὺς ἐλαφροὺς πληγωμένους ἢ και ἀδιὰθετοῦντας συντρόφους των μεταφέρουσι δ' ἐκτὸς τῆς μυρμηκῆς και ἐγκαταλείπουσιν εἰς τὸν θάνατον, ὅταν εἶνε βλαβερῶς πληγωμένοι και σπουδαίως ἀσθενεῖς. Ὁ Latreille διαγέγραπται ὅτι ἀνέβη αὐτὸν νὰ βεβαιωθῆ περί τῆς ἐξέως τῆς ἀσθένειας τῆς ἀσφρήσεως τῆς τῶν κατὰ φύσιν εἰς τοὺς μυρμηκὲς, ἀπέσπασα τὰς κεφαλὰς τινῶν ἐξ αὐτῶν, διότι ἐν τῶν τῶν πιστεύεται ὑφίσταμένη ἢ ἀσθένει αὐτῆ. Μετ' ὀλίγον παρετήρησα τὰ αὐτῶν ἀκρωτηριασθέντα μικρὰ ζῶα ὑποπέσθη εἰς εἶδος τι μέλης ἢ μανίας. Περιπλανῶντα τῆδε κἀκεῖσε, μὴ ἀναγνωρίζοντα πλέον τὸν δρόμον των. Μυρμηκὲς τινὲς ἐπλησίασαν τοὺς δυστυχῆς πλάσσαντας, ἔφερον τὴν γλῶσσαν των ἐπὶ τῶν πληγῶν των, και ἄφρασαν ἐπ' αὐτῶν σταγόνα ὑγροῦ τινός. Παρατήρησα ὅτι ἡ φιλελεύθερος αὐτῆς ζῆτος ἀναγνώριση καὶ ἐπιπλάσσει χαρκατηρῶς, οὕτω ὑπάκουσι και καλοὶ και κακοὶ μυρμηκῆς.

«Πάντοτε, ὅταν μύρμηξ τις, λέγει ὁ K. Saint-largeau, συναντήσῃ πληγωμένον ἄλλον μύρμηκα ἀνεγείρη τούτον και μεταφέρει εἰς τὴν μυρμηκίαν. Τὸ πρῶτον εἶνε ἀληθές, ἀλλ' ὡς ἐν πάσῳ ἀνθρωπίνῃ κοινωνίᾳ ἀπαντῶσιν ἀσπλαγγοὶ και ἐσπλαγγοὶ χαρακτηρῶς, οὕτω ὑπάκουσι και καλοὶ και κακοὶ μυρμηκῆς.

Ὅταν μύρμηξ τις μάχεται, σπινιώτατα οἱ σύντροφοὶ του προσέρχονται ὡς ἐπίκουροι. Φαίνεται μᾶλλον, ἐκτὸς ὅταν γενικὸς ἐπιπορευτὴ πόλεμος, οὐδόλω ἀνδιαφερόμενοι, πολλὰκις μάλιστα δὲν σταματῶσι μήτε νὰ παρατηρήσωσι.

Σεῖρὰ πειραμάτων ἀπέδειξεν ὅτι οἱ μυρμηκὲς σχεδὸν ποτε δὲν φαίνονται προσέχοντες μὴ δὲ φροντίζοντες νὰ προστετεύσωσιν ὁμοίους των εὐρισκόμενους ἐν δυσκόλῳ θέσει. Τὸ τοιοῦτον ὅμως δὲν εἶνε γενικόν· οἱ καλοὶ Σαμαρεῖται δὲν ἐλλείπουσιν ἐπίσης μεταξύ των μυρμηκῶν.

Ὅπως γνωστὴ ἡ φιλία ἢ συνδέουσα τοὺς μυρμηκὲς μίξ και τῆς αὐτῆς μυρμηκῆς, ἐλάβον, λέγει ὁ Lubbok, ἐξ μύρμηκος F. fusca, κ' ἐκείσε τῶν εἰς ἐν φιαλίδιῳ, οὕτως, τὸ στόμα ἦτο προσεγγισμένον διὰ λεπτοῦ ὑφίστατο. Τὸ ὑψιστὸν ἦτο τῶν λεπτόν και ὁ ἰσχυρὸς τῶν καθενὸς, ὥστε ἠδύνατο οἱ μύρμηκὲς νὰ συγκοινωνῶσι καλλίστα διὰ τῶν κεφαλῶν των. Παρατήρησα τότε ἂν οἱ ἐλεύθεροι

τυγχάνοντες μύρμηκας δὲ φρόντιζον και ὅλ' ἔτρεπον τοὺς ἀγχαλῶτους. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ πειραμα δὲν ἔδωκεν ἡμῖν ἀποτέλεσμα τι, ματαχειρίσθη κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχθρῶς τινα εἶδη. Κατὰ συνέπειαν εὐθὺς δύο μύρμηκας F. fusca ἐκ των μυρμηκῶν μου ἐντὸς φιαλίδιου κεκλεισμένου καθὼς τὸ ἀνωτέρω περιγράφην. Ἐν δευτέρῳ φιαλίδιῳ εὐθὺς δύο μύρμηκας τοῦ αὐτοῦ εἶδους ἀνήκοντες ὅμως ἐτέρητιν μύρμηκῆ. Οἱ ἐλεύθεροι μύρμηκας οὐδόλω ἐπρόσεξαν εἰς τοὺς κεκλεισμένους φίλους των, τούναντιον ἢ πικρούσια τῶν ἐχθρῶν ἐξήρησαν αὐτοὺς τὰ μέγιστα. Κατ' ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τὴν δύο μύρμηκας ἐφύλακτον ὡς σκοποὶ τὸ φιαλίδιον. Ἐν κειρῷ δὲ νυκτὸς πλείότεροι των δώδεκα συνηθροίζοντο περίεξ. Μετ' ὀλίγους ἡμέρας οἱ μύρμηκας κατώρθωσαν νὰ ἐκφύγῃ τῆς φιαλῆς, εὐρομεν δὲ τὴν πρῶτην τὰ πτώματα αὐτῶν ἐντὸς οἱ φίλοι ἐξήκολούθουν μένοντες ἐν τῷ φιαλίδιῳ οὐδενὸς προσέχοντος εἰς αὐτούς.

Ἐκ τούτων και ἄλλων πειραμάτων δεικνύεται ὅτι παρὰ τοῖς ζώοις τούτοις ἐπικρατεῖ μᾶλλον τὸ μῖσος ἢ ἡ φιλία. Οἱ μύρμηκὲς μίξ και τῆς αὐτῆς μυρμηκῆς οὐδέποτε φιλονεικοῦσι πρὸς ἀλλήλους. Παραδείγματα δὲ συμπικθίει και ἀγάπης ἀλλείπουσι παρ' αὐτοῖς.

«Ἐν μίξ των μυρμηκῶν μου ἐγεννήθη μύρμηξ ἄνευ κεφαλῶν. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τῆς ἐπιτοῆς δὲν ἔτυχε νὰ ἴδω ὁμοίαν περίπτωση ἐπιτοῆς καλῶς τούτων. Οὐδέποτε ἐξήρατο τῆς φιλίας, τέλος δὲ μίαν ἡμέραν εὐρον αὐτὸν περιπλανώμενον ἐξω, και ἀγνοοῦντα τὸν δρόμον του. Μύρμηκὲς τινὲς τοῦ εἶδους Lasius flavus τὸν προσέβηλον. Προσεπάθησα νὰ τοὺς διαχωρίσω, ὁ δυστυχῆς ὅμως μύρμηξ εἶτε διότι ἢ ἐχθρῶς τοῦ ἐπληγώσαν αὐτὸν κειρῶς, εἶτε διότι ἐκ τῆς ἀκρωτηριαστικῆς τρυφῆς μὴ ἔλαβον αὐτὸν, ἀπέμεινε κατὰ κλεισμένους και σχεδὸν ἐν κείσθητος. Μετὰ τινὰ χρόνον εἰς F. fusca τῆς αὐτῆς μυρμηκῆς διήλθε παρ' αὐτῶν ἐξήρασε οὕτως μετὰ προσοχῆς τὸν ἀσθενῆ, ἔλαβον αὐτὸν μετὰ πόνου και τὸν ἔφερον εἰς τὴν μυρμηκίαν οἴοσθ' ὅτι μάρτυς τῆς σκηνῆς τῆς τῆς δὲν ἠδύνατο νὰ μὴ ἀποδώσῃ εἰς τὸν μύρμηκα τούτον ἀισθημάτων φιλευσπλαγχνίας.

Ἄλλοτε παρετήρησα εἰς μίαν ἐκ των μυρμηκῶν μου τοῦ εἶδους F. fusca δυστυχῆ μύρμηκα κεκλεισμένον ἐπὶ τῶν νῶτων και ἀδύνατον νὰ κινήθῃ. Οἱ πόδες του ἐφαίνοντο κεκρωταμένοι και αἱ κεφαλαὶ του συνέσπασμένοι. Ἦτον ὀντελῶς ἀνίκανος, νὰ διατραπῆ μόνος. Διὰ τοῦτο ἐπετήρουν αὐτὸν μετὰ μεγίστης προσοχῆς. Παλλὰκις ἐδοκίμασα νὰ ἐκκαλύψω εἰς ποῖον μέρος τῆς μύρμηκῆς ἐφύλακτο, ἐκαστοτε ὅμως οἱ ἄλλοι ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸ σκοτεινότερον τῶν μέρους. Μίαν ἢ μέρων ἐξήλθον ὅλοι οἱ μύρμηκας, ὥστε νὰ δρῶ

συνεῖναι, μετ' αὐτῶν δ' ἔφερον και τὸν ἀσθενῆ. Ἐπανελθόντες εἰς τὴν μυρμηκίαν συναπέφερον ἐπίσης αὐτόν. Μετ' ὀλίγους ὅμως ἡμέρας μετ' ὅλας τὰς περιουήσεις των ἀπέθανε.

Ὁ κ. Lubbok ὅπως βεβαιωθῆ ἂν οἱ μύρμηκας ἀναγνωρίζουσι τοὺς συγκαταίκοις των διὰ ἰδιαιτέρου τινὸς συνθήματος ὡς ὑπετίθετο ὡς πρὸς τὰς μελισσὰς, και θέλων νὰ ἴδῃ ἂν οὗτοι ἀναγνώριζον τοὺς φίλους των ἀνακισθῆταρ ὄντας ἐκαμὲ τὰ ἐξῆς πειράματα.

Ὅτε μύρμηκας τινὲς ἐκ των μυρμηκῶν του περιπλανῶντο ἐπὶ τῆς τραπέζης του ἐκμυζῶντες μέλι εὐρισκόμενον ἐπ' αὐτῆς, ἐκλωροφόρῳις τέσσαρας ἐξ αὐτῶν, πρὸς δὲ και τέσσαρας ἄλλους προσεχόμενους ἐκ τῆς μυρμηκῆς τοῦ κήπου του. Ἀφ' οὗ δὲ πάντας ἐχρωμάτισε κατὰ ἄλλῳ τρόπον, εὐκολον ἀναγνώρισιν, ἐτοπῆθη παρὰ τὰ μέλι. Ἐπὶ τινὰ χρόνον οἱ μύρμηκας δὲν ἔδωκαν προσοχῆς. Μετ' ὀλίγον οἱ τέσσαρες φίλοι μύρμηκας ἔβαινον εἰσέτι κατὰ κλεισμένους, ἐντὸς οἱ τέσσαρες ζῆνοι δὲν ὑπῆρχον ἐκεῖ πλέον. Δύο ἐξ αὐτῶν εἶχον ριφθῆ κατὰ τῆς τραπέζης ἐν ἢ ἦτο τὸ μέλι, και οἱ δύο ἄλλοι ἐξηφανίσθησαν. Ἐπανέλαθε τὸ πειραμα θέσει πάλιν τέσσαρας ὁμοφύλους και τέσσαρας ζῆνους πλησίον εἰς μέρος ἐντὸς οἱ Lasius flavus ἔτρωγον μέλι — και πάλιν ἐβεβαιώθη ὅτι οἱ μύρμηκας ἀπέριπτον τοὺς ζῆνους οὐδόλω προσέχοντες εἰς τοὺς ὁμοφύλους των.

Πλείστα πειράματα τοιαῦτα ἀπέδειξαν ὅτι οἱ μύρμηκας, τοὺλάχιστον οἱ ἐξετασθέντες, δὲν φροντίζουσι νὰ προσφύξωσι τοὺς ὁμοφύλους των καταστάνας ἀνακισθῆταρ.

Ἐπανελήφθησαν τὰ πειράματα ἐπὶ μύρμηκων μεθυσθέντων ἀπλῶς. Ἐκ τούτων ἀπέδειχθη ὅτι οἱ μύρμηκας ἀναγνωρίζουσι και τοὶ ἀνακισθῆταρ καλλίστα τοὺς ὁμοφύλους των, διότι ἐκ 41 ὁμοφύλων και 52 ζῆνων μεθυσμένων μεταφερθέντων ἐν τῇ μύρμηκῆ, μόνον 9 ὁμοφύλοι ἐρρίφθησαν ἐν τῷ ὕδατι, ὥστε διότι ἢ ἀνακισθῆταρ των ἐξελήφθη ὡς θάνατος, πάντες δ' οἱ ζῆνοι.

(Ἐπεται συνέχεια)

N. X. ΑΠΟΣΤΟΜΙΔΗΣ

Η ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΣΧΟΛΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ἀφορμὴν λαβόντες ἐξ ἐφημερίδος τινὸς Ἀθηναϊκῆς ἐκφοραθεῖσης ὑπὲρ τῆς συστάσεως Σχολῆς πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐν Ἀθῆναις και ὑποδείξεως κατὰ τὰς ἀφελείας, αἰτίνας ἤθελον πρῶτον ἐξ ἀγάπης, ἐκτίθεμεν κατωτέρω σύντομον περιγραφήν τῆς ἐν Παρισίοις τοιαύτης, φρονούντες ὅτι ἐνδιεφέρον καλλίσταται πρῶτον

νῶν ὄντων ἀποβλέπον εἰς τὴν πρόοδον τοῦ ἡνωμένου καταπληκτικῶς χωροῦντος πολιτισμοῦ.

Ἡ ἐν Παρισίοις Σχολὴ τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν διεδέχθη τὴν κατὰ τὸ ἔτος 1848 ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως συσταθεῖσαν ἢ Ἐθνικὴν Σχολὴν διοικητικῶν μαθημάτων, ἐν ἢ ἡ ἐκπαίδευσις τῶν ἀποβλεπόντων εἰς δημοσίαια στάδια ἐγένετο δημοσίαις δαπάναις. Δυστυχῶς διὰ τοῦ μέτρου τούτου ἡ Κυβερνήσις ἀνελάμβανε ἢ Ἐθνικὴν τινὰ ὑποχρέωσιν πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐν αὐτῇ εὐδοκίμησαντας, εἰς οὗς ὄφειλε νὰ χορηγήσῃ κατόπιν δημοσίων τινῶν θέσιν. Αἰτία τούτου ἢ μετὰ διετίας ἀπελήφθησαν τῆς ἰδέας ταύτης ὑπὸ διάφορον ὅμως ὄψιν τὴν Ἐθνικὴν διεδέχθη ἰδιωτικὴ και δι' ἰδιωτικῶν δαπανῶν συντήρουμένη Σχολὴ μὴ ἐξαρτωμένη ἐκ τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις και οὐδεμίαν ἀνελάμβανε ἢ Ἐθνικὴν ὑποχρέωσιν ἀπονομῆς θέσεων τοῖς ἐξ αὐτῆς ἐξερχομένοις.

Ἡ πρωτοβουλία τῆς συστάσεως τῆς Σχολῆς ταύτης ὄφειλεται εἰς ἀνδρας διαπρεπεῖς και ὑψηλοτάτας κατέχοντας θέσεις ἐν τῷ Γαλλικῷ κόσμῳ. Ἄξιος ἰδιαίτερας μνησῆς ἐστὶν ὁ κ. Boulay, μέλος τῆς Γαλλικῆς Ἀκαδημίας και τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως, ὅστις και διευθυντῆς αὐτῆς ἐτάχθη, μέγα δὲ τῆς σήμερον, ἦτοι ἐπὶ δέκα και τρία ὅλα ἔτη ἐπαξίως και μετ' ἀπαραιτήτου ἰκανότητος διευθῆναι αὐτὴν παρατηρῶν τὰς ἡμερᾶς λαμπρὰς προόδους τῆς, αἰτίνας ὑπερέβησαν, βεβαίως, τὰς ἑαυτοῦ ἐλπίδας.

Ἐκκοσι και τρεῖς ἔδραι κατέχονται ὑπὸ καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου, μελῶν τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας, τοῦ Κοινοβουλίου και ἀνωτέρων τοῦ Κράτους ὑπαλλήλων, τριακόσιοι δὲ και πλέον μαθηταὶ πληροῦσι καθ' ἐκάστην τὴν αἰθούσας αὐτῆς, ἐν οἷς διακρίνονται και ἀκατοὶ ζῆνοι, ἰδίως Ρωμοῦνοι, Σέρβοι, Βούλγαροι, Ἀγγλοὶ και τινὲς Ἕλληνες.

Ἡ Σχολὴ αὐτῆ τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν ἐπιστέφει τὴν ἐλευθεραν ἀνατροφὴν τοῦ σπουδαστοῦ διὰ γνώσεων, ἢ ἢ μὲν ἐγκυκλοπαιδικῆ παιδείας ἀδυνατεῖ νὰ συμπεριλάβῃ διὰ τὸ πρόωρον τῆς ἡλικίας τοῦ μαθητοῦ και τὴν πληθώραν τῆς ἐγκυκλοπαιδικῆς ὕλης, ἢ δὲ, κατόπιν ἐπιστημονικῆ, θίγει μὲν τινὰς τούτων, ἀλλ' ἢ σπουδῆ των γίνεται ἀτελής, καθ' ὅσον ἄλλος ὁ σκοπὸς τῆς πανεπιστημιακῆς ἐκπαιδεύσεως. Τούτων ὅλων φυσικὴ και ἀποδεδομένη συνέπεια ἐστὶν ἢ οὐχὶ ἐντελής μόρφωσις τοῦ νέου, ὅστις, μετὰ τὸ βάρος τοῦ πτυχίου, συμβαίνει πολλὰκις νὰ ἀμοιρῆ γγώσεων κυριωτέρων και ἀπαραιτήτων, ἢ τινὰς ἀποκτῆ μὲν κατόπιν δι' ἰδίαν μελέτην, οὐδέποτε ὅμως ἐπιστημονικῶς κατηρτισμένης.

Ἡ ἀλήθεια τῶν ἀνωτέρω καθίσταται κασί-
δηλος καὶ ἀναμφισβήτητος ὡς πρὸς τοὺς σκο-
ποῦντας ν' ἀκυλοῦνται στᾶδιον ἐντελῶς δι-
άφορον. τῶν ἐν Πανεπιστημίοις προπαρασκευα-
ζομένων. Ἐπειδὴ ἡ Νομικὴ Σχολὴ καταρτί-
ζει νομικούς οὐχὶ ὅμως καὶ διπλωμάτας ἢ οι-
κονομολόγους, ἀναγκάζει θεωρηθῆναι ἢ σύστασις
ἰδιαιτέρως Σχολῆς συμπληρωτικῆς, ἐν ἀκρι-
βοῦς εἰπομεν, τῆς Νομικῆς, διαφερούσης ὅμως
ταύτης ὡς πρὸς τὸ μεθοδικὸν καὶ ἰδιαίτερον
τῆς ἐκπαιδεύσεως. Ὑπάρχουσιν ἀληθῶς ἐπέ-
κεινα τῆς ἐπιστημονικῆς ζωῆς γνώσεις τινὲς
θεωρεῖται καὶ ἀκριβεῖς, αἰτινὲς ἀπαιτοῦνται διὰ
τὴν καλὴν λειτουργίαν τοῦ πελοπλόκου κοι-
νωνικοῦ συστήματος· αὗται εἶναι λ. χ. ἡ δι-
πλωματικὴ ἱστορία, αἱ ἀρχαὶ εἰς ἃς στηρίζε-
ται ἡ δικαιοδικτικὴ οἰκονομία, ἡ πλουτολογία, ἡ
οικονομολογία, ἡ ἐμπορικὴ καὶ βιομηχανικὴ
γεωγραφία, ἡ στατιστικὴ κ. τ. λ.

Ἄπασαι αἱ γνώσεις αὗται ἀπαιτοῦνται μέ-
ρος τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν, δὲν ἀποκτών-
ται δὲ ἢ διὰ μελέτης μεθοδικῆς ἀπαραιτήτου
τούς προωρισμένους διὰ τὰ δημόσια στάδια.

Ἡ Σχολὴ λοιπὸν τῶν πολιτικῶν ἐπιστημῶν
εἶναι ἡ γέφυρα ἢ πρὸς τὰς δημοσίας θέσεις ἡ-
γούσα καὶ ἡ παρέχουσα πολλὰς ἐγγυήσεις τῆς
ἐπὶ τῶν θέσεων τούτων ἀκριβοῦς καὶ πεφωτι-
σμένης τῶν κληθέντων ἐκπληρώσεως.

Σκοπὸς τῆς ἰδρύσεως ἐκπαιδευτηρίου τούτου
εἶναι γενικῶς ἡ συμπλήρωσις τῆς παιδεύ-
σεως τῶν ἐκ τῶν Πανεπιστημίων ἐξερχομένων,
εἰδικῶς δὲ ἡ τῶν Σχολῶν τούτων φροντισίς κα-
θίσταται ἀπαραίτητος διὰ τοὺς ἀποβλέποντας
εἰς δημοσίον θέσιν.

Μεθοδικὴ τῆς διδασκαλίας δι-
κίριος. Ὁ δὲ ἦτο ἔργον λίαν μικρὸν τὸ νὰ
ἐξετάσῃ καὶ περιγράψῃ τις λεπτομερῶς τὸ το-
σούτου ποικίλον πρόγραμμα τῆς Σχολῆς, τὰς
τόσας παραδόσεις, τὰς πρακτικὰς ἀσκήσεις καὶ
τέλος τὸ πῶς ἀποκτᾶται τὸ τῆς Σχολῆς δι-
πλωμα μετὰ προηγουμένως δύο ἐξετάσεις προ-
φορικῆς καὶ ἐγγράφους, διὰ τῆς δημοσιεύσεως
δύο ἐνιασίων διατριβῶν δυνάμενων νὰ φέ-
ρῃσι τὸν τίτλον ἐπιστημονικῆς συγγραφῆς.
Πρὸς τὸ παρὸν παραθέτομεν μόνον τὴν δικί-
ρουν τῆς Σχολῆς ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς διδα-
σκαλίας, ἐξ ἧς δύναται τις εὐκόλως νὰ κρίνῃ
περὶ τῆς σπουδαιότητός της.

Ἡ ἐν Παρισίοις Σχολὴ διαίρεται εἰς τέσ-
σαρα τμήματα, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἀπαιτι-
ζει ἰδίον καὶ πλήρες πρόγραμμα μαθημάτων
πρὸς προπαρασκευὴν τῶν ἀποβλεπόντων εἰς τὰ
ἐξῆς τέσσαρα δημόσια ἐπαγγέλματα: α) Δι-
πλωματικὸν, β) Συμβούλιον Ἐ-
πικρατείας, γ) Διοικητικὸν καὶ
δ) Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον. Ἐκ-
τός τούτων ἡ Σχολὴ περιλαμβάνει στοιχεῖα

ἀνωτέρως παιδεύσεως, ἄτινα προπαρασκευα-
ζοῦσι δι' ὑψηλὰς ἐμπορικὰς καὶ τραπεζιτικὰς
θέσεις, οἷον διευθυντοῦ τραπεζῶν, ἐπιθεωρητοῦ
σιδηροδρόμων κτλ.

Ἀναλόγως τοῦ σταδίου εἰς ὃ ἕκαστος ἀπο-
βλέπει ἀκολουθεῖ καὶ τὸ ἀντιστοιχοῦν τμήμα,
ἡ δὲ χρονικὴ διάρκειά πρὸς ἀπόκτησιν διπλώ-
ματος ὠρίσθη διετής.

Παραθέτομεν κατ'ἀλογον τῶν κυριωτέρων
μαθημάτων τμημάτων τινῶν πρὸς εὐχερστε-
ραν κατανόησιν τῆς διαφορᾶς μεταξύ τῶν πα-
νεπιστημιακῶν μαθημάτων καὶ τῶν τῆς
Σχολῆς:

Διπλωματικὸν τμήμα: Ἐθνο-
γραφία — Διπλωματικὴ ἱστορία — Ἀνατολι-
κὰ ζητήματα ἀπὸ τοῦ 1856 μέχρι τῆς σή-
μερον — Διπλωματικὰ κατορθώματα ἀπὸ τοῦ
1648 μέχρι τοῦ 1789 — Γεωγραφία οἰκονο-
μική — Ἐμπορικαὶ ἐπίσημοι συνθήκαι — Διε-
θνῆς καὶ φυσικὸν δίκαιον — Ἐμπορικὴ νόμο-
θεσία κατὰ σύγκρισιν μετὰ τῆς τῶν ἄλλων
Ἐθνῶν — Ἱστορία τοῦ σχηματισμοῦ τῶν πρω-
τίστων Ἐυρωπαϊκῶν Ἐθνῶν κατὰ τὸν Με-
σαιῶνα κτλ. κτλ.

Διοικητικὸν τμήμα: Διοικητικὴ
ὀργανισμὸς διαφόρων Κρατῶν — Δημοσία εἰ-
σοδήματα καὶ φόροι — Πλουτολογία ἐν ἐκ-
τάσει — Ἐμπορικὴ στατιστικὴ — Συντάξ-
ματικὸν Δίκαιον — Κοινοβουλευτικὴ καὶ νο-
μοθετικὴ ἱστορία — Ἀστικὸν δίκαιον κατὰ
παραβολὴν κτλ.

Τμήμα Ἐλεγκτικῶν Συνεδρί-
ου: Οἰκονομικὰ συστήματα διαφόρων Ἐ-
θνῶν — Δάνεια — Προϋπολογισμὸς διαφόρων
Κρατῶν — Λογιστικὴ — Διπλόγραφία κτλ.
κτλ.

Προσωπικὸν τῆς Σχολῆς. Δέν
δυνάμεθα νὰ παραλείψωμεν ὀνόματα τινὰ ση-
φῶν μελῶν τῆς Σχολῆς, ὧν ἡ βεζούτης εἶναι
ἀνεγνωρισμένη ὑφ' ὅλου τοῦ ἐπιστημονικοῦ
κόσμου. Καὶ δὴ τὸ Διοικητικὸν Συμ-
βούλιον σύγκειται ἐκ δώδεκα μελῶν,
πρόεδρος τῶν ὁποίων εἶναι ὁ κ. E. André, ἀν-
τιπρόεδρος ὁ κ. Hely d' Oisel, διευθυντῆς τῆς
Σχολῆς, ὡς εἶπομεν, ὁ κ. E. Boutmy, κατόπιν
δ' ἐπονται οἱ κ. κ. Alfred André μέλος τοῦ
Συμβουλίου τῆς Γαλλικῆς Γραπείας, E.
Beaussire καὶ H. Taine ἀκαδημαϊκοί, P. Be-
thmont πρῶτος πρόεδρος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ συνε-
δρίου κτλ.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς τελειοποιή-
σεως σύγκειται ἐκ τῶν κ. κ. Aucoc, Da-
reste, Glasson, Janet, Leroy-Beaulieu, Picou,
Leon Say, Viel-Castel, Vuitry ἀπάντων με-
λῶν τῆς Γαλλ. Ἀκαδημίας, Baudin, De Cler-
cy, πρῶτον πλήρεξουσίαν ὑπουργῶν καὶ τοῦ κ.
Flourens Συμβούλου τῆς Ἐπικρατείας.

Οἱ δὲ Καθηγηταὶ — δι' οὓς πρὸς πρόλογος
παρτίτος — εἶναι οἱ ἐξῆς: E. Boutmy, Le-
vasseur, De Molinari, ἀκαδημαϊκός, Lyon-
Caen, Renault, Pigeonneau καθηγηταὶ τοῦ
Πανεπιστημίου, Levasseur de Preouart,
Gabriel Alix καὶ De Leblayne δεινός τοῦ
Διοικητικοῦ δικαίου νομοδιδάσκαλος, Alex.
Ribot, F. Charnies μέλη τοῦ Κοινοβουλίου
καὶ πλείστοι ἄλλοι τῶν ὁποίων παραλείπομεν
τὰ ὀνόματα διὰ τὸ ὀλίγον τοῦ χώρου.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Σχολῆς κύριος
E. Guérin καὶ ὁ Βιβλιοθηκῆριος κ. L. Roni-
sand συμπληροῦσι τὸν κατ'ἀλογον ταῦτον τοῦ
προσωπικοῦ.

Αἱ κατὰ τὰ δέκα καὶ τρεῖς ἐτη πρόοδοι τῆς
Σχολῆς ὑπερέβησαν ὅλων τὰς ἐλπίδας. Θεω-
ροῦμεν ματαιοπονίαν νὰ ἐπιμείνωμεν εἰς τὸ ζή-
τημα τοῦτο σημειοῦμεν μόνον ὅτι ἐκ τῶν
πολλῶν ἐξελοθέντων καὶ διεγωνισθέντων κατό-
πιν διὰ τὰς θέσεις δι' ἃς ἡ Σχολὴ προπαρα-
σκευάζει, ἄπαντες ἐπέτυχον μετὰ τῶν
πρῶτων καὶ διαρίσθησαν εἰς δημοσίας θέσεις,
τοῦτο δ' ἐξήγει τὴν καταπληκτικὴν τῆς Σχολῆς
ἐπιτυχίαν, ἣν ἀναγνωρίζοντα τὰ γείτονα κράτη—
Γερμανία, Ἰταλία καὶ Πέλγιον — ἰδρύουσι
μετ' οὐ πολὺ παρομοίας Σχολὰς ἐπὶ τῶν αὐ-
τῶν τῆς ἐν Παρισίοις Σχολῆς βάσεων.

Οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι τοιοῦτου εἶδους ἀ-
νώτατα ἐκπαιδευτήρια ἰδρυθήσονται εἰς ἅπαν-
τα τὰ πεπολιτισμένα κράτη πρὸς μέρψωσιν
δημοσίων λειτουργῶν, ἄνευ τῶν ὁποίων οὐδέ-
ποτε ἔθνος τι δύναται νὰ προκύψῃ.

Παρίσιαι 16 Ἰανουαρίου 1894

N. P. ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ.

Η ΝΗΣΟΣ ΕΒΛΗΝΗ.

Ἡ περιώνυμος νῆσος Ἐβλήνη ἢ τὰ νῦν
Μακρόνησος, Μακρονήσι, ἢ
Μακρονή καλουμένη ὡς ἐκ τοῦ σχήματος,
ἢ περὶ ἡ φύσιν, ἢ ὁ χρόνος ἔδωκεν αὐτῇ, ἢ
χθοναλὴ (1) αὐτῇ καὶ ἐπιμήκης, πετρώ-
δης ὡς τὸ πλείστον, νῆσος ἔσχε τὸ ἀρχαῖον
αὐτῆς ὄνομα ἐκ τῆς παραδόσεως, ὅτι ἐνταῦθα
ἡ Ἐβλήνη τοῦ Μενελάου ἀπέβη ἦτοι κατὰ
τὴν ἐκ Σπάρτης ἀπαγωγὴν, ἢ κατὰ τὴν ἐκ
Τροίας ἐπάνοδον. Τὴν δ' ἐπωνυμίαν Μακρονήσι
ἔλαθε διὰ τὸ σχῆμα αὐτῆς. Ὁ Στραβῶν
ταύτην φαίνεται ὅτι ἔνοσεν μνημονεύων τὸν
ὄμηρικόν στίχον ἐν Ἰλιάδ. Γ. 445π.

νῆσος δὲ ἐν Κρανίῃ κτλ.

Ἐνταῦθα δὴλόν, ὅτι ὠνόμασθη Ἐβλήνη ἡ
νῆσος, ἐπειδὴ ὁ Πέρις φεύγων ἐκ Λακεδαιμό-

(1) Ἄρα τοῦ ὀψηλοτάτου αὐτῆς χωρίου ὀψομένου 281
μέτρα ὑπὲρ τὴν ἐπιφανείαν τῆς θαλάσσης.

νος προσωμίσθη αὐτόθι μετὰ τῆς Ἐβλήνης.
Τῆς αὐτῆς γνώμης ἔχοντες καὶ ὁ Βύριπίδης
(Ἐλέν. σ. 1672-1675).

μη Πέρις γῆμαί τε,
σοῦρον παρ' αὐτῇ τεταμένην νῆσον λέγω,
Ἐβλήνη τὸ λοιπὸν ἐν βροταῖς καλέσεται
Ἐπὶ κλοπῆς σῆς ἐκ ὀφίων ἰδέσεται.

Στέφανος ὁ Βυζάντιος «Ἐβλήνη νῆσος Ἀττι-
κῆς» Ἐκκαταῖος Βύρωπη «ἐκεῖ ἀποβῆναι φασὶ
τὴν Ἐβλήνην μετὰ τὴν ἄλωσιν Ἰλίου. Ἐκκατε-
τα δὲ Μακρονήσι διὰ τὸ μήκος» καὶ ὁ Πομπ-
ώνιος Μέλας (II, 7, 10) καὶ ἄλλοι συγγρα-
φεῖς. Τούτωντινὸν δὲ τινες, εἰς οὓς συγκατα-
λέγεται καὶ ὁ Πausanias, ἐννοοῦσι τὴν νῆ-
σον τὴν ἐν τῷ Λακωνικῷ κόλπῳ τὴν κατέ-
ναντι τοῦ Γουβείου Κρανίῃν νῆσον, εἰς ἣν ὁ
Πέρις ἐκ τῆς Λακεδαιμόνος φεύγων πρῶτον
ἤγαγε τὴν Ἐβλήνην. Εἰς δὲ τὴν πετρωδῆ τὴν
πρὸ τῆς Ἀττικῆς κειμένην νῆσον ἐπέβη ἢ
Ἐβλήνη μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Ἰλίου ἐπιστρέ-
φουσα, καὶ ἐκ τούτου ἐπωνομάσθη. Οὕτως ὁ
Pausanias. Ἡ δὲ τῆς Ἀττικῆς Κρανίῃ ἦτο
ἐπὶ Στραβῶνος ἀκατοίκητος, κατὰ δὲ τὸν
Ἀρτεμίδωρον «πρόκειται δὲ τῆς παραλίας
ταύτης πρὸ μὲν τοῦ Θορικοῦ καὶ τοῦ Σουνίου
νῆσος Ἐβλήνη, τραχεῖα καὶ ἔρημος, παραυῆ-
κης ὅσον ἐξήκοντα σταδίους τὸ μήκος· ἀπὸ
ταύτης γὰρ, φησὶν, αἱ καλούμεναι Κυκλάδες
εἰσὶν ὀνομαζέαι δὲ Κέα τὴν ἐγγυτάτην τῇ Ἐ-
βλήνῃ καὶ μετὰ ταύτην Κύθον καὶ Σέριφον καὶ
Μηλον καὶ Σίρνον κ. ἔ.». Ὁ δ' ἔνωρις καὶ ἐπὶ
ζημίᾳ τῆς ἐπιστήμης ἀρπαγῆς Βουρσιάνος
ἀποφαίνεται ἐν τῷ ἰδίῳ φιλοπονήματι Γρο-
graphie von Griechenland (I. B. p. 356)
«ὅτι καὶ ἐν τῇ ἀρχαιότητι καὶ νῦν δὲν κατω-
καίτο διαρκῶς, ἀλλὰ μόνον ἐν θέρει ὑπὸ ποι-
μένων μετὰ τῶν ποιμένων αὐτῶν, ὑπὲρ ὧν καὶ
πολλαχοῦ τῆς νῆσου ἀνωρύθησαν πηγαὶ ὑδά-
των». Πλὴν ἀλλ' ὅμως πρὸς τὴν ἐποψὴν ταύ-
την τοῦ Βουρσιάνου καὶ ἄλλων πρὸ αὐτοῦ
διαφωνοῦμεν τέλει καὶ δὴ διασυρίζομεθα,
ὅτι ἡ νῆσος Ἐβλήνη ἢ κειμένη μετὰ τῆς ἀτ-
τικῆς παραλίας καὶ τῆς καταντικρῆς νῆσου
Κέα καὶ ἐκτεινομένη παραλλήλως τῆς ἀνα-
τολικῆς ἀκτῆς τοῦ Θορικοῦ (Γαῖδουρόμανδρας)
μέχρι τοῦ Σουνίου καὶ ἔχουσα περίμετρον περὶ
τὰ 2) μίλια κατωκαίτο διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους:
α) διότι καταδείκνυνται ἐτι καὶ νῦν ερείπια
ἑπτὰ ἀρχαίων χωρίων ἐπὶ τῇ ἀκτῇ τῆς βι-
ρειοδυτικῆς πλευρᾶς, μάλιστα δ' ἐπὶ τῶν λει-
ψάνων ἐνὸς τῶν χωρίων αὐτῶν εἰσὶν ὀρθὰ ἱ-
κανὰ κρηπίδωματα ὑπερμεγέθους γιγαντιαίου
κτιρίου, ἔχοντος σχῆμα τετραγώνου καὶ παρ'
αὐτῷ συντρίμματα μαρμάρου λευκοῦ. Ἀλλὰ
τὰ πλείστα τῶν ερείπιων αὐτῶν, ὡς εἰκόσ,
καλύπτονται ὑπὸ χωμάτων. Κατὰ τὴν ἡμετέ-
ραν εἰκοσιτολογίαν ἐκεῖ που ἔκειτο καὶ ἀρχαῖος
(ἴσως τῆς Ἀρτέμιδος), ἐφ' οὗ τοῖς ερείπιοις

εκτίσθη ναύαρος τιμώμενος υπό τὸ ἔνομα τοῦ ἀγίου Γεωργίου. Ἐντὸς δὲ τοῦ μικροῦ αὐτοῦ ναοῦ κείνται δύο σκληροὶ λίθοι ἔχοντες ἀρχαίας γλυφάς, σώζονται δὲ καὶ τινεὶ υπολείμματα κίωνων μαρμαρέου (6) διότι πάλιν ἐπὶ ἄλλου λόφου ἀρχαίου ἐπ' ἴσης χωρίου, ἔπον ἀνωκοδομήθη ναὸς τῆς Θεοτόκου, ἀνευρέθησαν θεμέλια ἀρχαίου οἰκοδομήματος γ) διότι ἐκ τῶν περισσθέντων τοίχων τῶν οἰκοδομῶν, ἐκ τοῦ βυθμοῦ τῆς τέγνης καὶ ἐκ πάλαιων πηλίνων ἀγγείων ἀσφαλῶς ἔσσαν συνάγεται, οὗ ἡ περὶ τῆς ὁ λόγος νῆσις ἦτο κατακρημένη πολλοὺς αἰῶνας πρὸ Χριστοῦ καὶ μετὰ Χριστόν. Σημειωτέον δ' ὅτι ἐν τισὶ τῶν ἐπιθλασπίων ἀρχαίων χωρίων αἰεὶ εἰς τὰς τρικυμίας ἐκτεθειμένοι οἰκίσαι, αἱ ὑπὸ χωματῶν καλυμμένοι καὶ ἠρειπωμένοι καταστρέφονται, ἔπερ οὐδὲ τὸ παράπαν θαυμαστόν, ἀφ' οὗ πρῶτον ὁ χρόνος καταστῆναι τοὺς ἐμπροσθεν βράχους καὶ συμπιέσειν εἰς τὴν θάλασσαν. Ὁ ροὸς ἡ νῆσος οὐδὲν ἔχει, ἡ λήφους τινὲς καὶ δεῖραδα (ἡ βράχιν) ἀπ' ἄρκτου πρὸς μεσημβρίαν, ἡτις δίκην βράχους μεγάλου ἰσθμοῦ ἔτα καὶ τῆς ὅλης νήσου πρόσμοιός πρὸς μέγαν ἰσθμὸν κατὰ τὸ μέσον ἀποκλίνει εἰς δύο πλευρὰς βορειοδυτικὴν καὶ ἀνατολικομεσημβρινήν. Ἡ δ' ὑψηλότερα τοποθεσία τῆς νήσου καλεῖται Γρουπητὰ, διότι ἐκεῖ ὑπάρχει βράχος, οὗ ἐντὸς ὄλιος φυσικὴ διαπερῶσα τὸν βράχον ἐξ ἀνατολῶν ἐπὶ δυτικῆς. Ἡ θέσις αὕτη εὐλόγως δύνάται νὰ ἰσομετρήσῃ κατὰ τὸ πρῶτον ἡ ἰσθμὸν ἐπειδὴ αὐτὸθεν ὁρῶνται ἅπαντα ἡ ἀττικὴ ἀκτὴ, αἱ λιμένες καὶ ὄρμιοι, ἡ Σουινὸς ἀρχὴ μέχρι τοῦ Μακρῶνος καὶ τινεὶ ὄρη τῆς Ἀττικῆς, πεδία καὶ ἄαση, ποδὲς τούτοις μέρος τῆς Βυβρίας καὶ τινεὶ τῶν Κυκλάδων νήσων. Ἀπὸ δὲ τῆς ἀττικῆς ἀκτῆς χωρίζεται ἡ νῆσις Ἑλένη διὰ πορῆμοῦ 3 μιλίων, ὅστις ἔχει ἰκανὸν βάθος καὶ εἰς τὸν πλοῦν μεγάλων σκαφῶν. Ἐντὸς οὗτως τοῦ πορῆμοῦ τούτου κείνται δύο ὄρμιοι ἐπὶ τῇ βορειοδυτικῇ παραλίᾳ τῆς νήσου. Ἰστέον, ὅτι πᾶσα ἡ ἐπιφάνεια τῆς νήσου μὴ συμπερικλυθνομένης, ὡς εἰκόσ, τῆς βράχους εἶναι ὡς τὸ πλεῖστον ὀμαλὴ καὶ ἔχει γεωρησίμους γαίας πρὸς ευφορίαν μάλιστα τῶν δημητριακῶν κερπῶν παρεκτός τούτου τὸ ἔδαφος εἶναι προσφυὲς εἰς δένδροφυτεῖαν καὶ ἀμπλοφυτεῖαν. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ ὄρμιοι συνιστάμενοι εἰς ἀγριελιαίας, στήλιους καὶ διαφόρους ἄλλους ὄρμιοι. Φύεται δὲ καὶ βοτάνη, ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν ἐλαφόχορτον καὶ ἐλαφόσκαρδον (Cynura erecta) πιθανῶς τὸ ἀπόκουρον τοῦ Διοσκουρίδου κατὰ τὸν ἐπαινετὰ περὶ τῶν τοιούτων κ. Χαλδραῖχ, καὶ χλόη εἰς φορβὴν πάντων τῶν ἐπὶ τῆς νήσου κτηνῶν.—Ἐδὲ τὸν πηγάϊ ὑπάρχουσιν ἐνικ-

χοῦ πρὸς χρῆσιν τῶν αὐτόθι ἐνδιαιωμένων ποιμένων καὶ τῶν κτηνῶν. Αἱ δ' εἰς χρῆσιν αὐτῆς πηγάϊ εἶναι αἱ ἐξῆς. Βα γὰ ες, Ἀ γ α ρ ι λ ι ο ὕ, Ἀ σ κ ἔ λ ε ς, Μ υ λ ο π ο τ ἄ μ ο ὕ, Ἀ λ μ υ ρ ο π ἡ γ ἄ δ ο ὕ καὶ τοῦ Μ α υ ρ ῖ ῶ τὸ Πηγᾶδι.—Λιμῆνες μὲν στέρεται ἡ νῆσος, ἔχει δ' ὄρμιοι, ὧν ὁ ἀσφαλέστερος κείνται ἐπὶ τῇ ἀνατολικομεσημβρινῇ πλευρᾷ ἐπωνομαζόμενος Γερολιμίσιον. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς πλευρᾷ κείνται καὶ ὁ τοῦ Μαυροῦ καὶ Ἀλμυροπηγάδου καὶ ἐπὶ τῇ δυτικῇ πλευρᾷ τοῦ μεσημβρινοῦ ἀρωτηρίου ὁ καλούμενος Ἀ γ κ ἄ λ ι σ τ ρ ο ς. Μνημονεύεται, ὅτι ἐν μέσῳ τῶν ὄρμων Γερολιμνίου καὶ Μαυροῦ πρὸς τοὺς βράχους τοῦ αἰγιαλοῦ, ὅπου συγκρούονται τὰ κύματα, καὶ κἀποθεν τῆς θέσεως Καταξυλιὰς ὑπάρχει φυσικὸν σπήλαιον σταλακτικῶν ποικιλοσχημῶν, λευκῶν καθαρῶν καὶ λαμπρῶν καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἐπόψιν λόγου ἀξίων. Κατ' ἐξοχὴν δὲ θέας ἀξιοὶ εἰσιν οἱ ἐν τῷ σπηλαίῳ αὐτῷ ἐκ σταλακτικῶν κατασκευασμένοι δύο κίονες, ὧν αἱ ἀρχαὶ καθορῶνται ἐπὶ καὶ νῦν ἐν τῷ σπηλαίῳ ἀνωθεν καὶ κάτωθεν, διότι ἔλιεθ μὴ δυναθέντες νάρπησασιν ἀμφοτέρους συνείρησαν καὶ μετεκόμισαν τὰ στερεώτερα τεμάχια. Τοῦ σπηλαίου τούτου ἡ ἐκταίς ἰσχύεται πρὸς τὸ μέγιστον εὐρυχωρὸν δωματίου οἰκίας.

Ἡ εἰς τῶν ἐν τῷ νήσῳ κτηνῶν. Τὰ μάλιστα ἀξίων περιεργίας συμβαίνει ἐπὶ τῶν ἀρσενικῶν προβάτων, ἅτινα ἦτοι ἐκ τοῦ χίρτου, ἡ ἐκ τοῦ ὕδατος καθίστανται ἄγρια, ἐν ᾧ τὰ λοιπὰ τῶν ζώων, ἡγοῦν βόες, ἵπποι, ὄνοι, χίτροι καὶ κίγες εἰς οὐδεμίαν βλάβην ὑποκειμένοι πολλαπλασιάζουσι τὸ γένος. Σημειωτέον, ὅτι εἰς τὴν νῆσον αὐτὴν ἐνσαῖπει νόσος προσβάλλουσα τὰ πρόβατα, ἡς ἡ κίτις οὐπω ἠκριώθη. Τὸ πρόβατον δὴλα δὴ ἀρχὴ προσβλήθεν ὑπὸ τῆς νόσου κἀτέχεται ὑπὸ κεφαλαλγίας καὶ εἰτα ἀναίσθητόν ἀπολήσκει ὑπὸ τῆς κυλινδρήσεως, ἡ τῆς πείνης.—Θηρίων οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῇ νήσῳ, ἡ μὴς ἀνθήματα, ὧν ἐνεκα ἐξαναγκάζονται αἱ ποιμένες νὰ κτίξωσι δοχεῖα (τυρότρυπες) πρὸς ἀποταμίωσιν ἐν αὐταῖς τοῦ τυροῦ καὶ τῶν ἄλλων τροφίμων. Κατασκευάζουσι δὲ αὐτὰ ὡδε εὐρίσκουσιν ἐπὶ βράχου σπήλαιον ἀκέραιον ἐσωτερικῶς, καὶ ἐξῶθεν κτίξουσι τοῖχον μετὰ σχιστῶν πετρῶν, προσκαρμύζοντες αὐτὰς οὕτως, ὥστε οὐδὲ μὴτις ἡμπορεῖ νὰ εἰσδύσῃ, ἐπειτα ἀφίνουσιν ὅπῃ ὅπως δι' αὐτῆς εἰσέρχονται οἱ ἄνθρωποι, καὶ ταύτην ἐπιτηδεῖως ἐμφράττουσι διὰ πέτρους, ὥστε εὐρίσκονται ἐν ἀσφαλείᾳ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς τρόφιμα. Ἡ δὲ κατασκευὴ γίνεται τοιαύτη, ὥστε τῷ κατέναντι ὁρῶντι τὰ δοχεῖα αὐτὰ φαίνονται ὡς βράχοι.—Οἰκογένεια μὲν δὲν ἐνδιατρίβουσιν ἐν τῇ νήσῳ,

ἀλλὰ μόνον ποιμένες, αἵτινες βόσκοντες τὰ ἐκτὸν κτήνη κατοικοῦσιν ἐν σπηλαίοις καὶ ἐν ἀγροτικῶς οἰκίαις.

Περιγράφουσι τὴν παρούσαν περιγραφὴν προστιθέμεθα, ὅτι ἐνταῦθα εὐδοκίμει μάλιστα ἡμελισσοκομία διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν ἀνθέων τῶν ὁσμῶν ὀσμῶν, ὀσμῶν, κουνούλας (*) ἐρίκης, ἐπὶ δὲ καὶ τῶν ἀνθέων τῶν ἀγριελιαίων καὶ διὰ τὴν παντελῆ ἔλλειψιν τῶν καταστρεπτικῶν τῶν μελισσῶν σφηκῶν.

Τοιαῦτα ἐξ αὐτοφίας περὶ τῆς ἀρχαίας καὶ νῦν καταστάσεως τῆς νήσου Ἑλένης, τὰ νῦν Μακρονήσου, ἐν ᾗ οἱ διαμένοντες ποιμένες Καίρι ἀπολαύουσιν ἀρχαῖς ὑγείας διὰ τὸ εὐκράδες κλίμα, καὶ ὅπου ἠδύνατο ἀνέτως νὰ διατρέψωσι ἀσχιλοὶ ἐνοικοὶ ἀσχολούμενοι εἰς τὴν γεωργίαν, ἀμπελοφυτεῖαν καὶ δένδροφυτεῖαν.

Ἐν Λευκάδι κατὰ Ἰανουάριον 1881.

N. ΠΕΤΡΗΣ

ΑΛΗΘΗΣ ΜΕΤΡΙΟΦΡΟΣΥΝΗ

Ὁ Φραγκλῖνος ὑπῆρξεν, ὡς γνωστόν, ὁ ἐσωτερικὸς τοῦ ἀλεξικεράνου, καὶ εἰς τῶν ἐπιδοκίμων ἀγωνισθέντων ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν Ἰνωμένων Πολιτείων ἀπὸ τῆς ἐξουσίας τῆς Ἀγγλίας. Ὁ διάσημος Γάλλος Τυρκοὶ θέλων νὰ ἐγκωμιάσῃ τὸν μέγαν Ἀμερικανὸν ἐπὶ τούτοις ἐποίησε τὸν ἐπόμενον λατινικὸν στίχον ἕνα γραφῆ ὑπὸ τὴν προτομήν του:

Enfin, ceolo fulminé surgramme tyranis
 toutéstin
 Ἀφῆρασαν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τὸν κεραυνὸν, τὸ σκῆπτρον ἀπὸ τῶν τυράνων.

Τὸν στίχον τούτον ὁ Τυρκοὶ ἐποίησε κατ' ἐπιμίμησιν ἄλλου λατινικοῦ στίχου τοῦ καρδινάλιου Πολινιάκ, ἀλλ' ὅπως δῆσατε οἱ πάντες ἐπιμνήσαν αὐτὸν ὡς λίαν πρωτότυπον καὶ ἐκρηστικώτατον. Ὁ Φραγκλῖνος μόνος τὸν ἐπέκρινε. Ἡ ἀστυρὰ αὐτοῦ λογικὴ δὲν ἠέλιχο οὐδὲν ἀπῆλθεν πρὸς αὐτὴν, οὔτε τοὺς ἐκίνοῦς αὐτοῦ τοὺς ὁποίους τῷ ἀπηθύονον. Πολὴν ἡ ἀποδεχθῆ ἀνέτεμεν αὐτοὺς μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ λεπτολογίας. Τὸν λατινικὸν στίχον τοῦ Τυρκοῦ ὁ ποιητὴς Félix Nogaroὶ ἠθέλησε νὰ μεταφέρῃ εἰς γαλλικὴν γλῶσσαν, μεταφράσας δ' αὐτὸν οὕτω.

Il est au ciel le foudre et le sceptre au tyranis,
 ἀπέστειλεν ἀμέσως εἰς τὸν Φραγκλῖνον τὴν μεταφράσιν μετὰ τριῶν σελίδων ἐγκωμιαστικῶν σχολίων. Εἰς ταῦτα ἔλαθε παρὰ τοῦ Φραγκλῖνου τὴν ἐξῆς ἀπάντησιν:

Κόρυς,
 Ἐλάθειν τὴν ἐπιστολήν, ἐν ᾗ ἀφοῦ με

(*) Κου νόσος κλ α, διάφορα εἶδη Κιστοῦ κατὰ Θεόφραστον.

κτακλύζετε μὲ γαίμακρον βλον φιλοφρονημάτων ευποιούντων μὴ ἰδονηρὸν ἀσθησιν, διότι οὐδὲμῶς δύναμαι νὰ φαντασθῶ ὅτι ἐγενόμην ποτὲ ἐξίος αὐτῶν, ζητεῖτε τὴν γνώμην μου περὶ τῆς μεταφράσεως λατινικοῦ τινος στίχου. Δὲν εἶμαι ἀκούωντός κάτοχος τοῦ πνεύματος καὶ τῆς λεπτότητος τῆς ἐξαιρέτου γλώσσης σας, ὥστε νὰ τολμήσω νὰ ἀποφανεθῶ γνώμην περὶ τῆς ποιητικῆς ἀξίας, ἡτις ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸν στίχον τούτον. Ὁρεῖλω μόνον νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν σας εἰς δύο ἀνακριθείς ὑπαρχούσας ἐν τῷ πρωτοτύπῳ στίχῳ: Μεθ' ὅλα τὰ ἐπὶ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ περὶμάτά μου ὁ κερκυνὸς ἐξακολουθεῖ ἐπὶ καὶ νῦν νὰ πιπτη πρὸ τῶν ποδῶν μας, ὡς πρὸς δὲ τὸν τυράνον δύναμαι νὰ εἶπ βεβαίως ὅτι οἱ ἐργασθέντες ἕνα τοῦ ἀποσπασώμεν ἀπὸ τῶν χειρῶν τὸ σκῆπτρον ἠριθμομέθῃ ὑπὲρ τὸ ἐκαιομύριον.

«BENIAMIN FRANKLIN»

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΙΝΕΥΜΑ

Ἀγαθὸς ἐπαρχιώτης εἰσέρχεται εἰς μουσεῖον τι σπανίων πραγμάτων, ἐν ᾧ πρὸς τοὺς ἄλλοις βλέπει ὑπὸ ὑελίνην θήκην δύο κρᾶνια, τὸ ἕν, μέγαν καὶ τὸ ἄλλο μικρόν, ἀπταιγόμενος δὲ πρὸς τὸν ξεναγῶντα αὐτὸν ἐρωτᾷ:

Ποῖων ἀνθρώπων νὰ ἦσαν ἕνα γὰ εἰς αὐτὰ τὰ δύο κρᾶνια;

Τὸ μεγαλύτερον, ἀπαντᾷ ὁ ὀδηγὸς του, εἶνε τοῦ μεγάλου Καρόλου.

—Καὶ τὸ μικρότερον;

—Εἶνε τοῦ ἰδίου, δταν ἦτον παιδί!

Πλούσιος κτηματίας προσεκάλεσε ποτὲ τὸν Λαφονταῖνον εἰς γεῦμα, πεποιθὸς ὅτι ὁ τόσον χαρίεις καὶ εὐφυὴς συγγραφεὺς ἠθελε βεβαίως διασκεδάσει τὴν ὁμήγουσιν διὰ τῆς ὀμιλίας του. Ὁ Λαφονταῖνος ἐφαγε καλῶς, δὲν εἶπε λέξιν, καὶ ἀμέσως κἀτόπιν ἐσηκώθη νὰ ἀναχωρήσῃ λέγων ὅτι μεταβαίνει εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Ἄλλ' ὁ οἰκοδεσπότης τῷ παρατηρεῖ ὅτι δὲν ἦτο καιρὸς ἀκόμη.—Τὸ γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ Λαφονταῖνος, καὶ διὰ τοῦτο θὰ πιάσω τὸν μακρύτερον δρόμον διὰ νὰ μεταβῶ εἰς ἐκεῖ.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ὁ πάντα δυνάμενος νὰ ὑπομείνῃ δύναται καὶ τὰ πάντα νὰ τολμήσῃ.

Μέγα πλεονέκτημα δὲν εἶνε ἡ ζωηρότης τοῦ πνεύματος, ἐν μὴ συνυπάρχῃ καὶ ἡ εὐθευλία. Ἡ τελειότης τοῦ ὄρωλοῦ δὲν συνίσταται εἰς τὸ νὰ βαλῆν ταχέως, ἀλλ' εἰς τὸ νὰ κινῆται κανονικῶς.

ΣΗΜΒΙΩΣΕΙΣ

Απέθανε πρό τινος εν τη αμερικανική πολιτεί της Μιχιγάνης γράει μαύρη, περι της οποίας η «Ήφημερις των Συζητήσεων» παρέχει τας επομένους περιέργους πληροφορίας:

Ὀνομάζετο Sojourner Truth. Ἦτο ἀγνοήστος ἡ ἡλικία της, ἀλλ' ἦτο βέβαιον ὅτι ἦτο ὑπερκατόντοῦτης. Γεννηθεῖσα δούλη ἐχειροφετήθη τῷ 1817 καὶ ἔλαβε τὸ ὄνομα Sojourner Truth κατὰ διαταγὴν τοῦ Θεοῦ, ὡς ἐπίστευεν.

Ὁ κληρὸς τῶν μεθωδιστῶν ἐκπλαγεὶς ἐκ τῆς ἐκτάκτου καὶ φυσικῆς τῆς δούλης εὐγλωττίας ἐπέμψεν αὐτὴν ὡς ἱεροπόστολον πρὸς τοὺς μαύρους· ἀλλ' ἐγκατέλιπε μετ' ὀλίγον τὴν θρησκευτικὴν ἐκείνην αἵρεσιν διὰ τὴν τῶν χριστιανιστῶν λεγομένην, ὅτις ἐνὸμιζον ἐπιπέμεινον τὸ πῆμα τοῦ κόσμου. Ἀλλ' ἰδοῦσα ὅτι μεθ' ὅλης τῆς προσηύσεως αὐτῶν ἡ γῆ ἐξηκολούθει στρεφόμενη περὶ τὸν ἄξονά της, ἀφωσιώθη ψυχῇ καὶ σώματι εἰς τὴν ἰδέαν τῆς καταργήσεως τῆς δουλείας, ἧς παρέμεινε μίαν τῶν θερμωτάτων καὶ εὐγλωττοτάτων ἀποστόλων ἄχρι τῆς ἡμέρας τῆς χειροφετήσεως τῶν δούλων.

Ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἡ Sojourner Truth διέτρεξε τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας κατ' ὅλης αὐτῶν τὰς διευθύνσεις, κηρύττουσα τὴν κατάργησιν τῆς δουλείας εἰς πολυπληθεῖς ἀγορεύσεις, αἰτίνες πάντοτε βαθυτάτην ἐνεπαύουν εἰς τοὺς ἀκροαμένους ἐντόπιους.

Αἱ αὐτοσχέδιαι αὐτῆς ἀγορεύσεις ἦσαν ἀριστοτελεῖα δημῶδου καὶ περιπαθοῦς εὐγλωττίας. Ἦτο ὑψηλή, εὐθυτενής, οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῆς ἀπῆστραπτον ὡς λυκαίνης, ἔταν δ' ἡ ὄξεια αὐτῆς φωνὴ ἐν προφητικῷ ὁστρῷ ἐξηκόντιζε τὰ ἀναθέματα της κατὰ τῆς δουλείας, συνεχίνου, ἐπίθεν ἀκαταμάχητος.

Μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς χειροφετήσεως ἡ γηραιὰ Sojourner Truth παρουσιάσθη εἰς τὸν πρόεδρον Λίγκολν καὶ ἠξιώθη τῶν συγχαρητηρίων του. Τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ ἐνδοξότερα τοῦ βίου αὐτῆς ἀνάμνησις. Ἀνεμνήσκατο ἐντελῶς τῶν πρώτων πειραμάτων τοῦ ἀτμοπλοίου Φούλτωνα οἱ εἶχον δ' ἐντυπωθῆ ἐν τῇ μνήμῃ αὐτῆς ἕνεκα τῆς ὀργῆς τῶν Ὀλλανδῶν κατακρινυαζόντων κατὰ τῆς διαβολικῆς ταύτης ἐφευρέσεως, ἰκανῆς μόνον νὰ φοβίξῃ τοὺς ἰχθύς καὶ ἐλιδιῶν αὐτοὺς τοῦ ποταμοῦ.

Ἡ Sojourner Truth κατέλειπε μικρὴν ἀκίνητον περιουσίαν κληροδοτήσασα αὐτὴν εἰς τὰς θυγατέρας της.

Πρὸ δεκαεξ. περίπου ἐτῶν ἀνεκλύφθησαν ἐν Ρώμῃ μεγάλοι ποροὶ βαρυτιμοτάτου ἀρ-

χίου μαρμάρου. Ἡ περίεργος ἀνακάλυψις ἐφείλεται εἰς τὸν ἐπιφανῆ ἀρχαιολόγον Βισκόντιν, ὅστις τοιαύτην παρῆγεν ἐξήγησιν τοῦ πράγματος: Ἀπὸ τῆς Ρώμης μέχρι τῆς ἡλικίας ἐκτείνεται συνεχῆς σωρεὶα σπανιωτάτων καὶ πολυτιμοτάτων λελαξευμένων ὄγκων μαρμάρου καὶ ἀλαβάστρου. Τὴν ἄξιαν τῶν ὄγκων τούτων, ὑπὸ λεπτοτάτου στομάχου γῆς κεκαλυμμένων μόλις, ὑπολογίζω εἰς πολλὰ ἑκατομύρια φράγκων. Ἡ ἐξήγησις περὶ τῆς προελεύσεως αὐτῶν εἶναι ἀπλουστάτη. Τὰ μάρμαρα τῶν διαφόρων ἐν Ρώμῃ οἰκοδομῶν προήρχοντο ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ἀντοκρατόρων ἐκ τῶν λατομῶν τῆς Ἀφρικῆς, εἰς τὰς ὁποίας ὑπερχροῦντο νὰ ἐργάζωνται οἱ καταδικαζόμενοι εἰς καταναγκαστικά ἔργα ἐν μεταλλείῳ (ad metallā). Ἐστῆλλοντο δὲ τὰ μάρμαρα λελαξευμένα καὶ ἔτοιμα εἰς Ρώμην καὶ ἐξεφωρτῶνοντο εἰς τὰ Ἐμπόρεϊον, ὅπουθεν παρελάμβανον οἱ ἀρχιτέκτονες δημοσίων οἰκοδομημάτων ὅσα ἐχρειαζόντο. Ἀλλὰ καὶ ὁσάκις αἱ οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι διεκόπτοντο, τὰ μάρμαρα ἐξηκολούθουν νὰ ποστέλλωνται τακτικῶς, διότι οἱ κατάδικοι ὤφειλον νὰ ἐργάζωνται, ἀδιαφοροῦν ἂν εἰς οὐδὲν ἐχρησίμουν τὸ προϊόν τῆς ἐργασίας αὐτῶν. Ὅτε δὲ ὑπερεπληρώθη τὴν Ἐμπόρεϊον, τὰ μάρμαρα ἐξεφωρτῶνοντο πλησίον, μέχρις ὅτου ἀπασα ἡ δόχη, μέχρι τοῦ λιμένος τῆς Ρώμης τῆς Ὀστίας κατελήφθη ὑπὸ ὄγκων μαρμάρου. Σὺν τῷ χρόνῳ δὲ ἀπὸ τῆς πτώσεως τῆς Ρώμης καὶ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν βαρβάρων τὰ μάρμαρα ἐκαλύφθησαν ὑπὸ χόματος, καὶ ἕνεκα τῆς ἰδίας βαρύτητος ἐβυθίσθησαν μικρὸν εἰς τὸ ἔδαφος. Ἐκτόστι ἐμειναν παντελῶς ἀγνωστα, καὶ δυνάμεθα νὰ προσθέσωμεν ὅτι ἦτο τοῦτο δυστύχημα, διότι ἂν ἐγίνωσκον τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν οἱ ἀπειροκαλοὶ πάλαι καὶ εὐπατρίδαι τῶν μέσων χρόνων, δὲν θὰ κατέστρεφον τὰ παλαιὰ μνημεῖα καὶ τὰ λείψανα τῆς τέχνης πρὸς πορισμὸν οἰκοδομικῆς ὕλης. Ἡ ἀνάσκηφῆ ἦν ἐποιήσατο ὁ Βισκόντης ἀπέδειξεν ὁρθὰς τὰς εἰκασίας του, ἀλλ' οὐδέμια ἐγένετο χρῆσις τῶν μαρμάρων, μόνον δ' ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ὁ Πάπας Πῖος ὁ 6' ἐδώρε ἐξ αὐτῶν εἰς ἐκκλησίας πρὸς κατασκευὴν ἐγείων τραπεζῶν καὶ διακόσμησιν αὐτῶν. Νῦν ὁμοίως ἡ ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἀπεφασισεν νὰ χρησιμοποίησιν τὸ ἀπροσδόκητον καὶ παράδοξον κληροδότημα τοῦ παλαιοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους εἰς τὸ σημερινὸν βασίλειον τῆς Ἰταλίας.

Πλουσία τις Ἀγγλίσ, ὀνόματι Στάπλετων Πρέδερτων, ἀποθανούσα κατ' αὐτὰς ἐν Λίβερπὸλει, κατέστησε διὰ διαθήκης κληρονόμον τῆς εἰς δέκα ἑκατομύρια φράγκων ἀνερχομένης περιουσίας της τὸν Πάπαν.